

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та світової літератури імені професора
Олега Мішукова

"Інноваційний інструментарій викладання англійської мови".

Кваліфікаційна робота магістра

Виконала: здобувачка групи 151М
спеціальності: 014 Середня освіта
Спеціалізації 014.021 Англійська мова і
література
Бованко Ольги Романівна
Наукова керівниця: докторка
педагогічних наук, професорка
Співаковська Євгенія Олександрівна

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ЗСО - загальноосвітній навчальний заклад

ІКТ - інформаційно-комунікаційні технології

LMS - (англ. Learning Management System), програмне забезпечення для створення, керування та доставки освітнього контенту, яке використовується для організації онлайн-навчання.

CLIL – це предметно-мовне інтегроване навчання (англ. Content and Language Integrated Learning), іноземна мова у поєднанні із іншим предметом.

Рис.- рисунок

AR/VR – мобільні додатки доповненої та віртуальної реальності

НУШ= Нова Українська школа.

ЗВО- заклад вищої освіти

НМР- науково-методична робота

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	7
1.1 Ключові дефініції проблеми дослідження.....	7
1.2 Класифікації інноваційних освітніх технологій.....	11
1.3 Сучасні тенденції у викладанні англійської мови.....	17
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ....	27
2.1.Діагностика використання інноваційних технологій у ЗСО.	27
2.2.Модель використання інноваційних технологій в освітній галузі (критерії оцінювання).....	38
2.3. Експериментальні засади використання інноваційних технологій.....	51
2.4. Методичні рекомендації що до використання інноваційного інструментарію при викладанні англійської мови.....	59
2.5. Перспективи щодо використання інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови у ЗСО.....	62
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	82

ВСТУП

Сучасна система освіти дедалі більше орієнтується на інтеграцію інноваційних технологій у навчальний процес. Це особливо важливо у викладанні англійської мови як ключового засобу міжкультурної комунікації, професійного зростання та інтеграції у світовий інформаційний простір. Швидкий розвиток цифрових технологій, нові освітні підходи та потреби «цифрового покоління» зумовлюють необхідність пошуку й упровадження ефективного інноваційного інструментарію, який би максимально відповідав запитам сучасних здобувачів освіти.

Однак практика показує, що попри велику кількість доступних ресурсів і технологій, їх використання у процесі викладання часто є фрагментарним, не завжди педагогічно обґрунтованим і не завжди спрямованим на досягнення максимального навчального ефекту. Відсутність єдиного підходу до вибору та інтеграції інноваційного інструментарію призводить до зниження мотивації учнів, поверхового засвоєння матеріалу та недостатнього розвитку комунікативних компетентностей.

Проблемі використання інноваційних технологій у викладанні іноземних мов присвячено чимало наукових праць українських і зарубіжних дослідників. Серед них — роботи О. Савченко, С. Ніколенко, Г. Несвіт, Н. Андрусишиної, Т. Гончаренко, а також праці зарубіжних учених — Дж. Скрайвена, Д. Нунана, Х. Дугласа Брауна. Дослідники акцентують увагу на таких аспектах, як технології змішаного навчання, використання онлайн-платформ, мультимедійних засобів і гейміфікації.

Проте більшість досліджень зосереджена на загальній характеристиці окремих технологій, їхніх перевагах чи недоліках. Питання систематизації інноваційного інструментарію, розробки методичних рекомендацій щодо його цілісного впровадження у практику викладання англійської мови у школах і закладах вищої освіти потребує подальшого вивчення й уточнення.

Отже, актуальною залишається проблема відсутності науково обґрунтованої системи добору, поєднання та впровадження інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови, що відповідала б сучасним вимогам освіти, забезпечувала високу мотивацію учнів і сприяла розвитку їхньої іншомовної комунікативної компетентності.

Дослідження інноваційного інструментарію викладання англійської мови є надзвичайно актуальним у контексті реалізації завдань Нової української школи.

Таким чином, дослідження теми **«Інноваційний інструментарій викладання англійської мови»** є науково й практично значущим, оскільки спрямоване на удосконалення професійної діяльності вчителів англійської мови та підвищення якості іншомовної підготовки здобувачів освіти в умовах трансформації сучасного освітнього середовища.

Мета: Обґрунтувати теоретично, та дослідити на практиці можливості використання інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови у ЗСО.

Завдання:

1. Уточнити ключові дефініції проблеми дослідження.
2. Розглянути класифікації інноваційних освітніх технологій.
3. Описати сучасні тенденції у викладанні англійської мови.
4. Провести діагностику використання інноваційних технологій на базі Ліцею №3 Калуської міської ради та проаналізувати її результати.
5. Розробити та обґрунтувати модель використання інноваційних технологій в освітній галузі викладання англійської мови.
6. Описати експериментальні засади та перспективи використання інноваційних технологій на основі апробації моделі на базі Ліцею №3 Калуської міської ради та надати методичні рекомендації що до використання інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови.

Об'єкт: Інноваційний інструментарій у викладанні англійської мови

Предмет: процес застосування інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови у ЗСО.

Практичне значення полягає в тому, що результати дослідження та рекомендації можуть бути використані вчителями англійської мови на уроках із застосуванням інноваційних інструментів, направлених на активізацію пізнавальної діяльності здобувачів освіти .

Методи дослідження:

Теоретичні: аналіз та синтез; класифікація; узагальнення; цитування.
Емпіричні: Моделювання, опитування(анкетування), кількісний та якісний аналіз результатів, проектування завдань із застосуванням інноваційних інструментів, для роботи на уроці англійської мови, розробка рекомендацій вчителям із застосування інноваційних інструментів, для роботи на уроці англійської мови .

Структура і обсяг дослідження.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Основний обсяг роботи – 73 сторінки, загальний обсяг роботи 102 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1.1 Ключові дефініції проблеми дослідження

Розглянемо основні поняття дослідження у відповідності із обраною темою. Найбільш уживаними та важливими дефініціями є: «інновація», «інноваційні технології», «інноваційний інструментарій», «інструментарій викладання», «методи викладання англійської мови». Звернення до поглядів сучасних вітчизняних дослідників дозволяє конкретизувати зміст цих понять і визначити їхню роль у контексті теми.

Сучасні вітчизняні дослідники визначають інновації, як нове у викладанні. У сучасній педагогічній науці інновації у викладанні іноземних мов, зокрема англійської, досліджуються як окрема галузь методики. Наведемо у таблиці 1.1 ознаки поняття «інновація».

Таблиця 1.1.

Аналіз поняття «інновація»

Автори	Визначення	Ключові ознаки
Шевчук, О. Пометун,	Інновація як нововведення у педагогіці, спрямоване на підвищення якості освіти	Новизна, ефективність, адаптивність
І. Дичківська, Л. Лаптева	Впровадження нових практик або технологій для покращення результатів навчання	Практичність, зміна процесів

Так, І. Дичківська, указує, що інновація — це нововведення, що забезпечує якісні зміни у навчально-виховному процесі[11], а Л. Лаптева розглядає інновацію, як результат творчої діяльності, що спрямований на оновлення змісту, форм і методів навчання[24].

Обидва визначення підкреслюють якісний характер інновацій. Аналіз поняття показує, що інновація не обмежується лише технічними нововведеннями. Це будь-яка змінена або модернізована педагогічна практика, яка підвищує результативність навчання.

У той же час, І. Дичківська акцентує на функціональному аспекті (зміни у процесі), а Л. Лаптева — на творчому й результативному компоненті.

Розглянемо поняття «інструментарій викладання». Як зазначає О. Савченко, це поняття ширше за «технології» і включає методичні, організаційні, технічні та комунікаційні засоби викладання[51].

О. Савченко визначає інструментарій викладання, як систему методів, прийомів, засобів і форм, які забезпечують організацію навчальної діяльності[51].

У той же час Л.Панова, проводить це поняття тотожним технології навчання, тобто визначає його як технологію навчання. Адже за Л. Пановою технологія навчання – це система методів, прийомів і засобів, спрямованих на організацію ефективного навчального процесу[34].

Вона забезпечує досягнення освітніх цілей шляхом цілеспрямованого управління діяльністю учнів та викладачів.

Розглянемо поняття «інноваційні технології». У сучасній педагогіці технології навчання поділяють на традиційні та інноваційні [34].

О. Пометун, визначає інноваційні технології як сукупність педагогічних методів, прийомів і засобів, які забезпечують реалізацію нових педагогічних ідей у навчальному процесі[40].

С. Гончаренко, як комплекс організаційно-методичних засобів, що створюють нові умови для розвитку учнів[6](табл.1.2).

Таблиця 1.2.

Поняття «інноваційні технології»

Автори	Зміст	Приклади
--------	-------	----------

Андрущенко, С. Гончаренко	Комплекс методів, цифрових засобів і прийомів, які змінюють традиційний освітній процес	Мультимедійні платформи, AR/VR, мобільні додатки
О. Пометун	Технології, що підтримують інтерактивність і персоналізацію навчання	LMS, інтерактивні дошки

Отже дослідники трактують інноваційні технології як цілісну систему. У той же час О. Пометун робить наголос на реалізації нових ідей.

А С. Гончаренко — на створенні сприятливих умов для розвитку особистості учнів.

Аналіз свідчить, що інноваційні технології охоплюють як інформаційні засоби (ІКТ), так і нові дидактичні підходи, інтерактивність і гнучкість навчання.

Розглянемо поняття «Інноваційний інструментарій у викладанні англійської мови».

Г. Несвіт, досліджуючи сучасну методику викладання англійської мови, визначає інноваційний інструментарій, як сукупність сучасних цифрових засобів, платформ і методичних прийомів для ефективного викладання англійської мови[27].

Він наводить такі приклади його використання(табл.1.3)

Таблиця 1.3.

«Інноваційний інструментарій у викладанні англійської мови»

Компоненти	Характеристика	Приклади застосування
Цифрові платформи	Підтримують онлайн-взаємодію і дистанційне навчання	Duolingo, Kahoot, Zoom

Гейміфікація	Використання ігрових механік для мотивації	Квести, використання заохочуваних балів для змагання
Мультимедіа	Візуалізація та аудіо супровід	Подкасти, інтерактивні відео

Аналіз таблиці 1.3.показує, що інструментарій поєднує технічні засоби і методичні прийоми. Він залежить від цілей уроку, технічних можливостей і рівня підготовки вчителя.

Н. Андрусишина визначає інноваційний інструментарій як комплекс технічних, інформаційних і методичних ресурсів, що використовуються в освітньому процесі для підвищення його якості. Обидва визначення підкреслюють комплексний характер інноваційного інструментарію[2].

Однак Г. Несвіт акцентує на застосуванні у викладанні англійської мови, а Н. Андрусишина на універсальності й якості освіти загалом.

Розглянемо методи викладання англійської мови, як базовий елемент інструментарію на основі досліджень Т. Гончаренко та Г. Несвіт (табл.1.4).

Таблиця 1.4.

Методи викладання англійської мови

Метод	Зміст	Сучасна інтерпретація
Комунікативний	Формування мовленнєвої компетентності через спілкування	Робота в парах, рольові ігри
Проектний	Самостійна діяльність з кінцевим продуктом	Онлайн-проекти, мультимедіа
Інтерактивний	Взаємодія учнів між собою	Квести, дебати

Аудіолінгвальний	Повторення і тренування	Використання подкастів
------------------	-------------------------	------------------------

Так, Т. Гончаренко визначає їх як це способи організації взаємодії вчителя й учнів з метою оволодіння іншомовною компетентністю[7]. Аналіз ключових понять засвідчує, що сучасні методи є синтетичними і поєднують цифрові ресурси, ігрові та комунікативні підходи, інтерактивність і автономність учня(табл.1.4).

Аналіз ключових понять показав, що усі поняття взаємопов'язані. Інновація як теоретичне підґрунтя, технології як засоби змін, інструментарій як набір ресурсів, а методи як способи реалізації.

Таким чином, аналіз ключових дефініцій показав, що сучасні українські науковці розглядають інноваційний інструментарій як комплексний засіб оновлення освітнього процесу, що поєднує методи, цифрові інноваційні технології, ресурси та організаційні форми навчання.

1.2. Класифікації інноваційних освітніх технологій

Класифікація у педагогіці взагалі, та у методиці викладання є важливим етапом дослідження та практичного застосування інновацій, оскільки дозволяє впорядкувати різноманітні підходи, обґрунтувати вибір технологій для конкретних освітніх завдань.

Як було описано раніше, інноваційні освітні технології – це спосіб застосування нових наукових та технічних знань для досягнення покращення в освіті, соціальному розвитку.

Інноваційна технологія в освіті передбачає використання нових підходів та методів, які раніше не застосовувалися. Вона орієнтована на покращення процесу навчання та досягнення конкретних освітніх цілей[10].

Основна мета інноваційних технологій полягає у підвищенні якості та ефективності освіти шляхом впровадження сучасних засобів інформаційних

технологій, віртуальної реальності, ігрових платформ, мультимедійних ресурсів, інтерактивних методик та інших інструментів[11].

Основні характеристики інноваційних технологій:

- ефективність – інноваційні технології дозволяють покращити
- продуктивність та оптимізувати освітній процес;
- стійкість до змін – інноваційні технології допомагають освітнім закладам залишатись конкурентоспроможними в умовах постійних змін;
- гнучкість – вони надають змогу швидко адаптуватись до змін і задовольняти потреби здобувачів освіти[12].

Використання інноваційних технологій забезпечить швидку адаптацію до змін, які відбуваються в системі освіти. Адже сфера освіти постійно знаходиться в стадії розвитку та вдосконалення [11].

О. Пометун розглядає інноваційні технології переважно крізь призму інтерактивного навчання. Авторка пропонує класифікацію за типами організації взаємодії:

- фронтальні інтерактивні технології (дискусії, дебати),
- групові (мозковий штурм, кластери, кейс-метод),
- парні (інтерв'ю, обговорення)[41].

Ця класифікація підкреслює важливість залучення всіх учасників освітнього процесу до активної взаємодії.

І. Дичківська у своїй праці «Інноваційні педагогічні технології» зазначає, що інноваційні освітні технології можна класифікувати за такими критеріями:

- за змістом (змістовно-предметні, змістовно-інтегровані),
- за характером взаємодії (індивідуальні, групові, колективні),
- за способом організації навчання (модульні, проектні, інтерактивні, дистанційні)[11].

Дослідниця підкреслює, що сучасна освіта вимагає переваги інтерактивних і комбінованих технологій, які активізують пізнавальну діяльність учнів.

Г. Несвіт у своїй монографії акцентує на класифікації інноваційних технологій саме у викладанні іноземних мов:

- технології змішаного навчання,
- технології гейміфікації,
- мобільне навчання,
- онлайн-комунікація з носіями мови,
- використання цифрових освітніх платформ[27].

С. Гончаренко у посібнику «Педагогічні технології» систематизує інноваційні технології за рівнями впливу:

- технології навчання,
- технології виховання,
- технології розвитку особистості[6].

У межах навчальних технологій він виділяє такі типи: особистісно-орієнтовані, технології критичного мислення, проектні, інформаційно-комунікаційні[6].

Аналізуючи підходи науковців і методистів, можна виділити кілька загальних критеріїв класифікації:

- за формою організації навчального процесу (традиційна, дистанційна, змішана);
- за способом взаємодії (індивідуальна, групова, колективна);
- за ступенем новизни (адаптовані, експериментальні, інтегровані);
- за сферою застосування (предметні, міждисциплінарні).

Відмінності здебільшого стосуються ступеня деталізації класифікацій, а також орієнтації дослідників на конкретні освітні рівні (школа, ЗВО) чи предметні галузі.

Ю. Крюкова, об'єднуючи вище окреслені класифікації виділяє кілька видів інноваційних технологій, які застосовуються в сфері сучасної освіти:

- 1) використання мультимедійних засобів – сучасні технології дозволяють вчителям використовувати мультимедійні засоби, такі як відео,

аудіо та інтерактивні презентації для залучення уваги учнів та для того, щоб зробити уроки більш цікавими та ефективними;

2) використання віртуальної реальності – інноваційні технології дозволяють створювати віртуальне навчальне середовище, яке допомагає учням зануритися в зовнішній світ книжок та розглядати об'єкти у реальному часі;

3) використанні цифрових технологій надає можливість доступу до великої кількості онлайн-ресурсів, таких як літературні тексти, відео уроки та ігрові платформи;

4) інтерактивне навчання – інноваційні технології сприяють створенню інтерактивних уроків, де учні можуть брати участь у віртуальних діалогах, виконувати завдання та отримувати миттєвий фідбек від вчителя [21].

Серед інтерактивних технологій навчання можна також виділити «Асоціативний кущ», читання з зупинками, метод «Карусель», «Фішбоун», «Займи позицію», «ПОПС – формула», «Мікрофон», «Мозковий штурм», робота в групах/ротаційних трійках, «Кубик/ромашка Блума» та ін.

Так, застосовуючи інтерактивні технології навчання на уроках, вчитель матиме змогу організувати освітній процес так, що майже всі учні виявляться залученими до пізнавального процесу та матимуть можливість розуміти та рефлексувати з приводу того, що вони знають, думають і якою діяльністю займаються[23].

Узагальнимо класифікацію та дамо характеристику інноваційних освітніх технологій у таблиці 1.5

Таблиця 1.5.

Класифікація та характеристики інноваційних освітніх технологій у навчанні англійської мови у ЗСО

Класифікація технологій	Характеристика	Приклади застосування
-------------------------	----------------	-----------------------

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)	Забезпечують доступ до цифрових ресурсів, інтерактивність та дистанційну взаємодію	Zoom, Google Classroom, LearningApps
Гейміфікаційні технології	Використання ігрових механік для мотивації, змагання та активного навчання	Kahoot, Quizizz, Classcraft
Мультимедійні технології	Поєднання відео, аудіо, анімації для розвитку слухання, говоріння та візуального сприйняття	YouTube Edu, подкасти, інтерактивні відео
Проектно-дослідницькі технології	Робота учнів над завданнями з кінцевим продуктом, розвиток автономності	Онлайн-проекти, колаборативні презентації
Мобільне навчання (m-learning)	Використання смартфонів і застосунків для вивчення лексики, граматики й спілкування	Duolingo, Memrise, BBC Learning English
Змішане навчання (blended learning)	Поєднання традиційних уроків з онлайн-компонентами	Flipped Classroom, Moodle

Інноваційні технології у шкільному навчанні англійської мови охоплюють кілька напрямів: цифрові платформи, проектно-дослідницьку діяльність, мультимедійний супровід і гейміфікацію. ІКТ забезпечують гнучкість та інтерактивність освітнього процесу, дозволяючи організовувати дистанційні або комбіновані уроки. Гейміфікаційні інструменти підвищують мотивацію учнів через елементи змагання та винагороди. Мультимедійні технології сприяють кращому засвоєнню матеріалу завдяки багатоканальному поданню інформації. Використання проектних технологій та мобільного навчання забезпечує розвиток творчості учнів та водночас надає рівний доступ

до навчання у випадку змішаного, та або дистанційного навчання, надаючи змогу розвитку комунікативної компетентності учнів без присутності у класі.

Проте, щоразу виникають нові види технологій, що дозволяє освітнім закладам постійно удосконалювати свою діяльність та ефективно конкурувати на ринку.

Процес впровадження інноваційних технологій – довготривале явище. Оскільки спочатку необхідно провести докладний аналіз потреб здобувачів освіти відповідно до вимог суспільства. Після детального аналізу необхідно визначити стратегію впровадження інноваційних технологій в освітній процес. Після чого, технології проходять своєрідне тестування перед повним впровадженням в освітню діяльність [24].

Інноваційні технології відіграють значущу роль в освітньому процесі, сприяючи покращенню результатів навчання та розвитку учнів, з кількох причин:

1. Покращення ефективності навчання, оскільки інноваційні технології дозволяють створювати інтерактивні та цікаві уроки, які сприяють кращому засвоєнню матеріалу учнями.

2. Розвиток навичок майбутнього, тому, що в сучасному світі важливо мати навички роботи з технологіями.

3. Застосування інноваційних технологій дозволяє персоналізувати освітній процес, враховуючи потреби та інтереси кожного учня.

4. Інноваційні технології можуть бути використані для створення захоплюючих та цікавих уроків, що підвищує мотивацію учнів до навчання.

5. Використання інноваційних технологій стимулює креативне мислення учнів та допомагає їм розвивати новаторські підходи до вирішення проблем[27].

Отже, інноваційні технології відіграють значущу роль у сучасному освітньому процесі, сприяючи покращенню ефективності навчання, розвитку навичок майбутнього, індивідуалізації навчання, підвищенню мотивації та розвитку креативності учнів.

Інноваційні технології в освіті є напрямом, який постійно розвивається і спрямований на забезпечення сучасного та ефективного навчання.

Їх впровадження допомагає створити стимулююче та цікаве освітнє середовище, сприяє активній участі учнів у процес навчання та сприяє їхньому розвитку. Інноваційні технології в освіті допомагають підготувати учнів до сучасного інформаційного суспільства та розвитку основних компетенцій, необхідних у XXI столітті.

1.3 Сучасні тенденції у викладанні англійської мови

Сучасна освіта інтенсивно інтегрує інноваційні технології. У викладанні англійської мови це критично для міжкультурної комунікації та професійної мобільності. Водночас несистемний добір інструментів знижує мотивацію та поверхнево формує комунікативні вміння. Потрібна узгоджена методика відбору й інтеграції інструментарію.

Методика викладання англійської мови зазнала значних змін під впливом цифровізації освіти, глобалізації та зміни запитів учнів. Тенденції відображають переорієнтацію з традиційного репродуктивного навчання на комунікативне, інтерактивне та особистісно орієнтоване середовище[47].

Однією з ключових тенденцій є комунікативна спрямованість навчання. У центрі освітнього процесу знаходиться формування практичних умінь спілкування, роботи в групах, рольових іграх, дебатах. Акцент робиться не на знаннях про мову, а на її застосуванні у реальних ситуаціях. Паралельно з цим розвивається компетентнісний підхід, що базується на формуванні мовленнєвих, соціокультурних, цифрових та проєктних компетентностей[52].

Цифровізація навчання є ще однією провідною тенденцією. Уроки дедалі більше використовують онлайн-платформи, інтерактивні ресурси, навчальні застосунки, відеоконференції та електронні середовища. Учні мають змогу виконувати завдання дистанційно, працювати з мультимедійним контентом, проходити онлайн-тести та брати участь у міжнародних освітніх

проєктах. Змішане навчання (blended learning) стало ефективною моделлю для поєднання традиційних і цифрових методів[48].

Значного поширення набула гейміфікація як спосіб підвищення мотивації та залученості. Використання платформ на кшталт Kahoot, Quizizz, Wordwall, а також елементів змагання, балів і рівнів дозволяє підвищити інтерес учнів до навчання. Це сприяє активізації пізнавальної діяльності, особливо серед молодших школярів.

Важливою тенденцією є впровадження проєктно-дослідницької діяльності. Учні створюють презентації, відео, міні-дослідження англійською мовою, працюють у командах та використовують міжпредметні зв'язки. Такий підхід розвиває креативність, критичне мислення та автономність[9].

Зростає увага до інклюзивності та диференціації навчання. Вчителі враховують різний рівень підготовки, темп сприйняття, стилі навчання учнів. Для цього використовуються адаптовані матеріали, інтерактивні платформи, робота у малих групах, індивідуальні траєкторії навчання.

Ще однією сучасною тенденцією є інтеграція англійської мови з іншими предметами через CLIL (Content and Language Integrated Learning). Учні вивчають природничі науки, історію, культуру або технології англійською мовою. Це сприяє природному засвоєнню лексики, розвитку академічного мовлення та міжкультурної компетентності[29].

Особливу роль відіграє розвиток міжкультурної комунікації. Знання англійської мови розглядається не лише як освітня потреба, а як засіб доступу до глобального інформаційного простору, участі у міжнародній співпраці й обміну. Тому враховуються культурні контексти, автентичні матеріали, реальні комунікативні ситуації[31].

Зміна ролі вчителя також є однією з тенденцій. Він стає модератором, фасилітатором, наставником, який організовує навчальне середовище і підтримує самостійну діяльність учнів. Учень, відповідно, набуває більшої активності та відповідальності за власне навчання[24].

Англійська мова, як міжнародна мова спілкування, науки, бізнесу та інформаційних технологій, посідає провідне місце у навчальних програмах шкіл і закладів вищої освіти.

Саме тому інноваційний інструментарій — цифрові платформи, мобільні додатки, інтерактивні дошки, гейміфікація, віртуальні й доповнені реальності, онлайн-ресурси для комунікації з носіями мови стає необхідною умовою підвищення якості викладання англійської мови[29].

Водночас застосування інноваційного інструментарію потребує ґрунтовного науково-методичного обґрунтування, аналізу ефективності, розробки рекомендацій щодо його впровадження у практику викладання. Дослідження цієї теми сприяє оновленню змісту й форм навчання, розвитку професійної компетентності вчителів, підвищенню мотивації й пізнавальної активності учнів, формуванню їхніх комунікативних і цифрових навичок[31].

Англійська мова є важливим інструментом у сучасному світі, який відкриває доступ до міжнародного спілкування, навчання та професійного розвитку. На уроках англійської мови важливо забезпечити активну пізнавальну діяльність усіх учнів, незалежно від їхнього рівня навчальних досягнень. Це можливо завдяки використанню диференційованого підходу та спеціальних методів, що стимулюють інтерес, увагу й активність учнів [48].

Так, диференціація завдань дозволяє враховувати індивідуальні особливості учнів: їхній рівень знань, темп навчання, інтереси та здібності. Це досягається завдяки використанню рівневих завдань. Для сильних учнів завдання можуть бути більш складними (написання есе, творчі проекти), а для учнів із нижчим рівнем – простішими (виконання вправ на підстановку, базова лексика) [49].

Використання групової роботи. Створення груп із учнів різного рівня дозволяє слабшим учням отримувати підтримку від сильніших, тоді як сильні учні розвивають свої лідерські навички, пояснюючи матеріал [49].

Використання індивідуалізації навчання, врахування інтересів учнів, наприклад, використання текстів або завдань, пов'язаних із їхніми захопленнями [50].

Використання інтерактивних методів навчання. Інтерактивні методи є одним із найефективніших способів активізації пізнавальної діяльності.

Використання ігрових методів. Так, використання лексичних ігор, таких як кросворди, пазли, вікторини, рольові ігри, допомагає створити мотиваційне середовище. Дає змогу залучити всіх учнів до діяльності на уроці.

Проектна діяльність. Реалізуючи проекти, учні можуть створювати презентації, відео чи плакати на цікаві для них теми, що сприяє розвитку креативності [52].

Дискусії та дебати. Організується обговорення тем, актуальних для учнів, сприяє формуванню навичок критичного мислення й активного використання лексичного матеріалу [52].

Використання інтернет-технологій. Сучасні технології допомагають зробити уроки англійської мови цікавими й доступними для всіх учнів. Онлайн-платформи, такі сервіси, як Kahoot, Quizlet, чи Duolingo, допомагають учням самостійно вдосконалювати знання та закріплювати матеріал [49].

Мультимедіа включає використання відео, аудіозаписів, інтерактивних вправ стимулює інтерес і забезпечує занурення в мовленнєве середовище.

Використання мобільних додатків за допомогою яких учні можуть виконувати завдання, грати в мовленнєві ігри та розширювати словниковий запас у будь-який зручний час [9].

Оскільки мотивація є основним двигуном пізнавальної активності. Учитель на уроці англійської мови може використовувати похвалу та заохочення: позитивна оцінка навіть маленьких досягнень стимулює учнів продовжувати навчання [48].

Наводити реальні приклади, пояснення, як знання англійської мови стане корисним у житті, роботі чи подорожах.

Організовувати ігри-змагання , адже організація конкурсів і командних завдань створює азарт і стимулює активність [41].

На уроці потрібно організовувати співпрацю між учнями, адже створення сприятливого середовища для співпраці допомагає залучити до роботи всіх учнів. Для цього учитель може використовувати парну роботу, коли сильний учень допомагає слабшому в освоєнні матеріалу.

Організовувати круговий обмін у групі, коли учні працюють у групах, ділячись знаннями та досвідом [24].

Отже, активізація пізнавальної діяльності на уроках англійської мови потребує різноманітних підходів і методів, спрямованих на врахування індивідуальних особливостей учнів. Успіх залежить від здатності вчителя створювати мотивуюче, підтримуюче й цікаве середовище, яке сприяє розвитку як сильних, так і слабких сторін кожного учня. Завдяки сучасним технологіям, інтерактивним методам і диференціації можна забезпечити залученість і прогрес кожного учня в освоєнні англійської мови.

Так, Ю.В. Підпригорою активно пропонуються мультимедійні засоби, які дозволяють зробити процес навчання інтерактивним, залучаючи слухові та візуальні канали сприйняття [37].

У навчанні англійської мови у основні школі, авторка пропонує використання принципів комунікативної методики, основні положення якої такі:

1. Ситуативність. Використання лексики у конкретних комунікативних ситуаціях.
2. Індивідуалізація. Урахування психологічних і мовленнєвих особливостей учнів.
3. Інтерактивність. Робота в групах і парах для створення умов реального спілкування.
4. Автентичність. Використання матеріалів, наближених до реального мовлення.

5. Контекстуальність. Мова вивчається у контексті ігрової комунікативної ситуації, що допомагає зрозуміти її значення та функцію[37].

Таким чином пропонується сучасний і комплексний підхід до навчання мови, спрямований на досягнення головної мети — формування у школярів здатності до ефективного іншомовного спілкування з використанням вивчених лексичних одиниць у ситуаціях іншомовного спілкування[27].

В сучасному освітньому процесі особливу увагу приділяють формуванню комунікативної компетентності учнів як однієї з ключових навичок XXI століття. Уміння ефективно спілкуватися усно і письмово, використовувати сучасні технології для взаємодії з іншими є важливими для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності. У зв'язку з активним розвитком цифрових технологій та їх інтеграцією в освітній процес, використання навчальних платформ відкриває нові можливості для вдосконалення комунікативних навичок учнів. В умовах глобалізації та розвитку цифрового суспільства школярі повинні володіти сучасними комунікативними технологіями. Використання навчальних платформ сприяє не лише засвоєнню навчального матеріалу, а й розвитку інформаційної компетентності, критичного мислення та соціальних навичок.

Згідно з Концепцією «Нова українська школа» (НУШ), одним із пріоритетів освіти є використання цифрових технологій для розвитку ключових компетентностей[17].

Сучасні навчальні платформи, такі як Google Classroom, Moodle, Edmodo, Kahoot!, Quizlet, сприяють інтерактивному навчанню, розширюють можливості комунікації між учнями та викладачами та створюють умови для співпраці. Комунікативна компетентність включає вміння висловлювати свої думки, формулювати аргументи, вести діалог, зрозуміти інших та адаптуватися до різних комунікативних ситуацій[2].

Багато науковців, таких як : Н. Бориско, С. Гапонова, М. Головань, В. Козаков, С. Ніколаєва, Л. Паращенко, О. Петрашук, М. Бьюрам, Н. Хомський,

Д. Хаймс, В. Осадчий та С. Симоненко досліджували питання формування іншомовної комунікативної компетентності.

Так, Н. Гудзик підкреслює значення міжкультурної комунікації та соціокультурного аспекту вивчення мови[8].

Багато сучасних дослідників. Методистів та практиків у викладанні англійської мови у школі звертаються до використання у навчальному процесі цифрових технологій.

Як зазначає Г. Несвіт, сьогодні неможливо ефективно навчати англійської мови без залучення цифрових платформ, мобільних застосунків, інтерактивних онлайн-сервісів. Дослідниця відзначає значення онлайн-комунікації з носіями мови та використання LMS (Learning Management Systems) для організації дистанційної та змішаної форми навчання[27].

На думку Н. Андрусишиної, пандемія COVID-19 дала потужний імпульс розвитку змішаних моделей навчання, що поєднують традиційні та онлайн-формати. Такий підхід вимагає від учителя володіння інноваційними методами організації онлайн-уроків, використання віртуальних дошок, чат-ботів, відеоконференцій[2].

Важливим трендом сучасності є застосування елементів гейміфікації, про що свідчать праці О. Пометун та Т. Гончаренко. Гейміфікація дозволяє підвищити мотивацію учнів через інтерактивні вправи, квести, змагання, використання мобільних ігор для засвоєння лексики чи граматики[7].

Згідно з О. Савченко, такі підходи формують стійкий інтерес до предмета та розвивають комунікативну компетентність у невимушеній ігровій формі[51].

Сучасні дослідники, зокрема І. Дичківська, наголошують на переході до персоналізованого навчання, що передбачає добір індивідуальних траєкторій для кожного здобувача освіти. Для цього використовуються мобільні платформи, хмарні сервіси та програми відстеження прогресу[11].

Викладачі англійської мови активно впроваджують адаптивні цифрові ресурси, що дозволяють враховувати рівень підготовки та особливості стилів навчання кожного учня.

Згідно з позицією С. Гончаренка, викладання англійської мови сьогодні неможливе без формування міжкультурної компетентності[6].

Таким чином, сучасні тенденції у викладанні англійської мови характеризуються гнучкістю, інноваційністю, орієнтацією на практичні результати та розвиток компетентностей. Їх поєднання забезпечує ефективне, мотивуюче та інклюзивне навчальне середовище, адаптоване до викликів ХХІ століття. Сучасні тенденції у викладанні англійської мови безпосередньо пов'язані з інноваційним педагогічним інструментарієм, що забезпечує якісне оновлення змісту, форм і методів навчання. Їхня реалізація вимагає від педагогів високого рівня професійної підготовки, здатності впроваджувати та адаптувати новітні технології до умов конкретного освітнього середовища.

Висновки за 1 розділом

Аналіз науково-методичної літератури за темою дослідження дозволив дійти наступних висновків:

1. Найбільш уживаними та важливими дефініціями є: «інновація», «інноваційні технології», «інноваційний інструментарій у викладанні англійської мови», інновація — це нововведення, що забезпечує якісні зміни у навчально-виховному процесі і є результатом творчої діяльності учителя, що спрямована на оновлення змісту, форм і методів навчання.

Інструментарій викладання, це система методів, прийомів, засобів і форм, які забезпечують організацію навчальної діяльності, тобто, технологія навчання. Вона забезпечує досягнення освітніх цілей шляхом цілеспрямованого управління діяльністю учнів та викладачів. Інноваційні технології це сукупність педагогічних методів, прийомів і засобів, які забезпечують реалізацію нових педагогічних ідей у навчальному процесі.

Інноваційний інструментарій у викладанні англійської мови, це сукупність технологій, форм і методів навчання, сучасних цифрових засобів, платформ і методичних прийомів для ефективного викладання англійської мови. Отже, уточнення ключових дефініцій проблеми дослідження показало, що сучасні українські науковці розглядають інноваційний інструментарій як комплексний засіб оновлення освітнього процесу, що поєднує методи, цифрові інноваційні технології, ресурси та організаційні форми навчання.

Визначення взаємопов'язані та відображають прагнення до інтеграції новітніх педагогічних і технологічних рішень у викладання англійської мови.

2. Розглянуто класифікації інноваційних освітніх технологій. Питання класифікації інноваційних освітніх технологій перебуває у фокусі сучасної педагогічної науки. Найбільш ефективною визнається багатовекторна класифікація, яка враховує зміст, форму організації, вид взаємодії та сферу застосування. До інноваційних технологій відносять використання мультимедійних засобів, використання віртуальної реальності, використання онлайн-ресурсів, проектне та інтерактивне навчання.

Інноваційні технології у шкільному навчанні англійської мови охоплюють кілька напрямів: цифрові платформи, проектно-дослідницьку діяльність, мультимедійний супровід і гейміфікацію.

3. Окреслено сучасні тенденції у викладанні англійської мови. Сьогодні неможливо ефективно навчати англійської мови без залучення цифрових платформ, мобільних застосунків, інтерактивних онлайн-сервісів. Такий підхід вимагає від учителя володіння інноваційними методами організації онлайн-уроків, використання віртуальних дошок, чат-ботів, відеоконференцій, тощо. Важливим трендом сучасності є застосування елементів гейміфікації.

Сучасні тенденції у викладанні англійської мови безпосередньо пов'язані з інноваційним педагогічним інструментарієм, що забезпечує якісне оновлення змісту, форм і методів навчання. Їхня реалізація вимагає від

педагогів високого рівня професійної підготовки, здатності впроваджувати та адаптувати новітні технології до умов конкретного освітнього середовища.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1. Діагностика використання інноваційних технологій у ЗСО

Дослідження проводилось під час практики на базі ліцею №3 Калуської міської ради.

Було проаналізовано стан використання інноваційних технологій учителями у ЗСО на базі Ліцею №3 Калуської міської ради. Та проведено анкетування учителів англійської мови.

Учителі англійської мови ліцею №3 Калуської міської ради активно впроваджують сучасні інноваційні підходи в освітній процес. Що зазначається у результатах атестації, та участі педагогів та їх учнів у різноманітних конкурсах та олімпіадах за останній навчальний рік. Педагоги активно діляться своїм педагогічним досвідом на сторінках преси та у електронних видання, на сторінках власних сайтів, приймають участь у засіданнях методичних об'єднань, проводять відкриті уроки. Найпоширенішими інноваційними технологіями у досвіді педагогів є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ).

Крім того, активно використовуються мультимедійні ресурси (YouTube, British Council, BBC Learning English), що робить уроки динамічними та більш наближеними до автентичного мовленнєвого середовища.

Для подальшого вивчення стану використання інноваційних технологій серед учителів англійської мови було проведено анкетування, для чого була розроблена та застосована анкета, представлена у додатку А. У опитуванні взяли участь 20 вчителів англійської мови.

Опишемо докладніше вибірку(див таб. 2.1.).

Таблиця 2.1.

Вибірка вчителів англійської мови ліцею

№	Ініціали	Стаж роботи (років)	Кваліфікаційна категорія	Навчальне навантаження (год/тиждень)
1	П.М.І.	2	спеціаліст	14
2	К.О.А.	4	спеціаліст II кат.	16
3	Ш.В.М.	6	спеціаліст II кат.	18
4	Т.І.В.	8	спеціаліст I кат.	20
5	С.Л.О.	10	спеціаліст I кат.	20
6	Р.О.В.	12	спеціаліст вищої кат.	22
7	М.Д.С.	14	спеціаліст вищої кат.	20
8	О.В.К.	15	спеціаліст I кат.	18
9	Н.І.Г.	16	спеціаліст вищої кат.	22
10	Б.Ю.Т.	18	спеціаліст вищої кат.	20
11	Х.С.П.	19	спеціаліст вищої кат.	22
12	Л.К.О.	20	спеціаліст I кат.	18
13	Ч.М.Р.	21	спеціаліст вищої кат.	24
14	Д.О.С.	22	спеціаліст вищої кат.	20
15	З.А.І.	23	спеціаліст вищої кат.	22
16	Г.П.Л.	25	спеціаліст вищої кат.	24
17	Є.Т.Н.	26	спеціаліст вищої кат.	20
18	Ф.С.К.	28	спеціаліст вищої кат.	18
19	Я.В.Б.	30	спеціаліст вищої кат.	24
20	Ж.О.М.	32	спеціаліст вищої кат.	20

Аналіз вибірки 20 учителів англійської мови ліцею №3 Калуської міської ради показує, що педагогічний колектив відзначається значним професійним досвідом. Найменшу групу становлять молоді спеціалісти зі стажем до п'яти років – 10%. Ще 10% мають від шести до десяти років роботи.

Найбільша частка педагогів зосереджена у категорії від 11 до 30 років стажу – це 70% усіх учителів, з яких 35% працюють від 11 до 20 років і ще 35% – від 21 до 30 років. Лише 10% вчителів мають понад тридцятирічний

досвід. Таким чином, колектив є переважно досвідченим, що створює сприятливі умови для якісного освітнього процесу.

Рис.2.1. Розподіл педагогів ліцею №3 Калуської міської ради за рівнем кваліфікації

За рівнем кваліфікації у ліцеї (рис.2.1) переважають педагоги вищої категорії – 65%. Учителів першої категорії – 20%, другої – 10%, а спеціалістів без категорії лише 5%. Це свідчить про високий рівень професійної підготовки колективу, адже майже дві третини вчителів підтвердили найвищий кваліфікаційний рівень.

Розподіл навчального навантаження виявився відносно збалансованим. Найчастіше вчителі мають по 20 годин на тиждень – це 35% колективу. Ще 20% мають по 18 годин, 20% – по 22 години, а 15% – по 24 години. Найменше вчителів із навантаженням 14–16 годин – 10%. Таким чином, більшість педагогів працює з обсягом від 18 до 22 годин, що вважається оптимальним і не створює перевантаження.

У цілому аналіз вибірки підтвердив, що вчителі англійської мови ліцею становлять колектив із високим рівнем професійної кваліфікації та значним педагогічним досвідом, а розподіл навчального навантаження забезпечує ефективність освітнього процесу.

З метою виявлення рівня використання інноваційних технологій учителями англійської мови ліцею, частоти їх використання та ставлення до їх впровадження у навчальний процес, було проведено анкетування. Розроблена, та застосована анкета представлена у Додатку А.

Етапи проведення анкетування включали:

1. Підготовчий етап.
 - Розробка анкети, яка включає закриті запитання.
 - Перевірка зрозумілості формулювань і відповідності питань дослідницьким цілям.
 - Визначення способу поширення анкети: онлайн (Google Forms) або паперова форма.
2. Організаційний етап.
 - Інформування вчителів про мету дослідження та умови участі.
 - Забезпечення добровільності: кожен учасник має право відмовитися без пояснення причин.
 - Надання інструкцій щодо заповнення анкети.
3. Проведення анкетування.
 - Анкетування триває 20–30 хвилин у зручний для респондентів час.
 - Дані збираються анонімно, без зазначення персональних даних.
4. Обробка та аналіз даних.
 - Відповіді кодуються, підраховуються відсоткові показники.
 - Робляться висновки про рівень готовності педагогів до впровадження інноваційних технологій.

Опишемо докладніше процедуру проведення. Анкетування учителів англійської мови ліцею щодо використання інноваційних технологій проводилося з метою виявлення рівня їх поінформованості, практичного

досвіду та ставлення до впровадження новітніх освітніх інструментів у навчальний процес. На етапі підготовки була розроблена анкета, що містила закриті запитання, які давали можливість отримати не лише статистичні дані, а й якісні характеристики використання інноваційних методів. Було узгоджено анкету, її зміст та структуру із методистом школи та науковим керівником. Також було проведено когнітивне інтерв'ю із трьома досвідченими учителями англійської, за допомогою якого було уточнено розуміння формулювань анкети, перевірено сприймання питань, було виключено двозначне трактування понять та питання анкети було адаптовано.

Проведення анкетування здійснювалось анонімно, добровільно у паперовому форматі. Під час проведення анкетування учителі відповідали самостійно, без підказок. Ми дотримувались етичного принципу нейтральності, доброзичливості, та анонімності у проведенні анкетування та обробки його результатів.

Валідність анкети підтверджувалася поєднанням двох методів – експертної оцінки та когнітивного інтерв'ю. Експерти відзначили змістову відповідність запитань дослідницькій проблематиці, а когнітивне інтерв'ю з учителями вищої категорії засвідчило зрозумілість та логічність анкети для безпосередніх учасників дослідження. Це дало підстави вважати інструмент надійним і придатним для отримання достовірних даних про використання інноваційних технологій у навчальному процесі. Результати опитування вчителів представлено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Результати опитування вчителів англійської мови

№	Питання	Так	Ні
1	Чи використовуєте Ви інтерактивні платформи (Kahoot, Quizlet) на уроках англійської мови?	15	5
2	Чи застосовуєте Ви Google Classroom у своїй роботі?	18	2
3	Чи практикуєте використання гейміфікації (ігрових методів) на уроках?	14	6

4	Чи створюєте Ви власні мультимедійні матеріали (презентації, відео)?	12	8
5	Чи застосовуєте метод проєктного навчання під час викладання?	13	7
6	Чи використовуєте мобільні додатки для тренування словникового запасу?	16	4
7	Чи організовуєте дистанційні уроки з англійської за допомогою відео платформ?	20	0
8	Чи інтегруєте елементи змішаного навчання (онлайн + офлайн)?	17	3
9	Чи застосовуєте методику перевернутого класу (flipped classroom)?	8	12
10	Чи використовуєте відеоуроки з автентичними матеріалами (YouTube, BBC)?	19	1
11	Чи впроваджуєте інтерактивні технології?	9	11
12	Чи проводите онлайн-тести та опитування для перевірки знань?	18	2
13	Чи відчуваєте труднощі з технічним забезпеченням (комп'ютери, інтернет)?	11	9
14	Чи виникають труднощі через недостатню підготовку вчителів до використання ІКТ?	7	13
15	Чи підтримує адміністрація школи впровадження інноваційних технологій?	16	4
16	Чи використовуєте інтерактивні дошки на уроках англійської?	10	10
17	Чи впроваджуєте цифрові квести чи веб-квести?	12	8
18	Чи виникають труднощі у використанні нових платформ через відсутність часу?	14	6
19	Чи вважаєте Ви, що учні мотивовані більше завдяки інноваційним технологіям?	18	2
20	Чи вважаєте Ви впровадження інновацій у викладання англійської необхідним?	20	0

Проаналізуємо результати опитування (табл.2.1.) 20 вчителів англійської мови ліцею №3 Калуської міської ради.

Результати опитування вчителів англійської мови показали, що у ліцеї активно використовуються інноваційні технології. Так, 70% вчителів використовують цифрові інструменти регулярно, а 30% досить епізодично, через брак часу, або недостатню підготовленість.

Найчастіше вчителями використовуються такі цифрові ресурси як Zoom, Google Classroom і Moodle, якими користуються 85% опитаних.

Педагоги також використовують у своїй роботі інтерактивні вправи, проектні технології із застосуванням ресурсів LearningApps, Kahoot.

75% активно використовують у роботі інтерактивні презентації та відео.

Натомість складніші інноваційні засоби, як-то віртуальна та доповнена реальність, застосовуються лише 10% вчителів, а системне впровадження гейміфікації характерне лише для чверті опитаних, що пояснюється переважно недостатнім матеріально-технічним забезпеченням.

Серед основних труднощів інтеграції новітніх технологій педагоги найчастіше вказували нестачу сучасних технічних засобів (65%), брак часу на підготовку інтерактивних матеріалів (55%) та недостатній рівень власної підготовки (40%).

Попри ці проблеми, переважна більшість учителів (90%) відзначила, що застосування інновацій позитивно впливає на навчальний процес, адже підвищує мотивацію учнів до вивчення англійської мови, робить уроки більш динамічними та сприяє розвитку комунікативних навичок.

75% учителів відмітили, що використання інноваційних цифрових інструментів має позитивний вплив на мотивацію вивчення англійської за рахунок здійснення взаємодії під час навчання.

Таким чином, можна зробити висновок, що впровадження інноваційних технологій у викладанні англійської мови в Ліцеї №5 має позитивну динаміку, проте потребує посилення матеріально-технічної бази закладу та організації

системного підвищення кваліфікації педагогів, аби забезпечити ще ширше застосування сучасних освітніх інструментів.

Розглянемо результати опитування за підшкалами гейміфікація, дистанційне навчання, ІКТ, бар'єри, та ставлення до підтримки.

Таблиця 2.3

Підшкала «ІКТ»

№	Питання	Позитивні відповіді (%)
1	Інтерактивні платформи (Kahoot, Quizlet)	75,0
2	Google Classroom	90,0
4	Власні мультимедійні матеріали	60,0
6	Мобільні додатки для словника	80,0
10	Відеоуроки з автентичними матеріалами	95,0
11	Інтерактивні технології	45,0
12	Онлайн-тести та опитування	90,0
16	Інтерактивні дошки	50,0

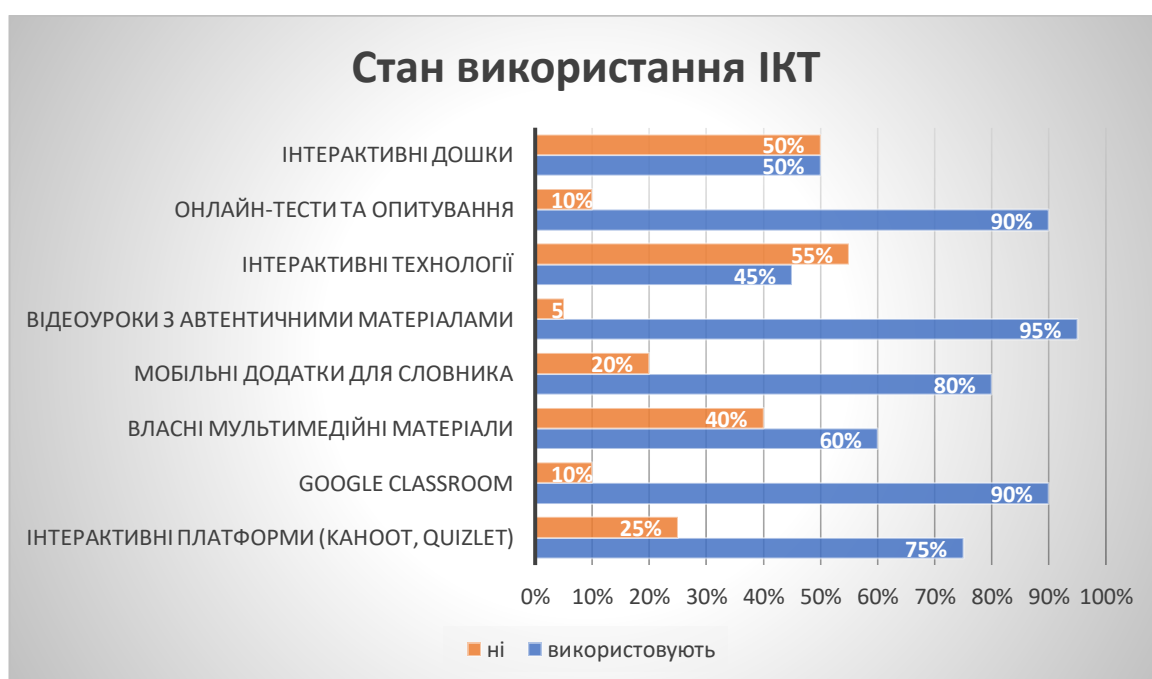

Рис.2.2. Стан використання ІКТ педагогами ліцею на уроках англійської мови (шкала ІКТ)

Як бачимо у таблиці 2.3. та рисунку 2.2, найбільше педагоги у своїй діяльності використовують відеоуроки із автентичним матеріалом(95%), Google Classroom(90%) та онлайн тести та опитування. Досить високі показники використання інтерактивних платформ(75%) та мобільних додатків до словника. У той же час лише половина вчителів використовує інтерактивні дошки, та 60% - власні мультимедійні матеріали.

Таблиця 2.4

Підшкала «Гейміфікація та проектне навчання»

№	Питання	Позитивні відповіді (%)
3	Гейміфікація (ігрові методи)	70,0
5	Метод проєктного навчання	65,0
17	Цифрові квести / веб-квести	60,0

Рис.2.2. Стан використання методів гейміфікації та проектного навчання педагогами ліцею на уроках англійської мови

Результати вивчення використання гейміфікації та проектного навчання (рис.2.2. та табл.2.4) показали, що більшість вчителів- 70% використовують такий інноваційний інструментарій як гейміфікація. Також більшість

використовують проектне навчання – 65%, цифрові квести натомість використовує трохи більше половини вчителів- 60%.

Таблиця 2.5.

Підшкала «Дистанційне навчання»

№	Питання	Позитивні відповіді (%)
7	Дистанційні уроки (відео платформи)	100,0
8	Змішане навчання (онлайн + офлайн)	85,0
9	Перевернутий клас	40,0

Рис.2.3. Стан використання дистанційного та змішаного навчання педагогами ліцею

Як бачимо із таблиці 2.5 та рис.2.3, всі педагоги проводять дистанційні уроки, та більшість(85%) використовує змішане навчання, а от технологію перевернутий клас використовує лише 40% педагогів. Це свідчить про необізнаність 60% педагогів про переваги використання цього інноваційного інструменту.

Для виявлення труднощів, з якими стикаються педагоги, та їх ставлення до застосування інноваційних інструментів у педагогічній діяльності, опрацьовані відповіді за підшкалами «Бар'єри» , «Ставлення та підтримка».

Таблиця 2.6.

Підшкала «Бар'єри»

№	Питання	Позитивні відповіді (%)
13	Труднощі з технічним забезпеченням	55,0
14	Недостатня підготовка вчителів до ІКТ	35,0
18	Брак часу для нових платформ	70,0

Таблиця 2.7

Підшкала «Ставлення та підтримка»

№	Питання	Позитивні відповіді (%)
15	Підтримка адміністрації	80,0
19	Учні більш мотивовані завдяки інноваціям	90,0
20	Інновації у викладанні є необхідними	100,0

Отже, як видно із таблиць і діаграм найвищий рівень позитивних відповідей спостерігається у використанні відеоуроків з автентичними матеріалами (95%), а також у питанні щодо необхідності інновацій (100%) та проведенні дистанційних уроків(100%).

Найнижчий показник – перевернутий клас (40%)(табл.2.5., рис 2.3.) і «недостатня підготовка вчителів до ІКТ» (35%)(табл.2.6).

Зведемо загальні результати опитування за підшкалами до таблиці 2.8 (див. Табл.2.8)

Таблиця 2.8.

Загальні результати анкетування за підшкалами

Підшкала	Позитивні відповіді (%)
ІКТ	73,1 %
Гейміфікація та проектне навчання	65,0 %
Дистанційне навчання	75,0 %
Бар'єри	53,3 %
Ставлення та підтримка	90,0 %

Представимо для наочності на діаграмі (рис.2.4).

Рис. 2.4. Загальні результати опитування вчителів за підшкалами

Аналіз результатів опитування вчителів за виділеними підшкалами показав (табл.2.8 та рис.2.1), що найвищий рівень позитивних відповідей спостерігається у підшкалі «Ставлення та підтримка» – 90% (рис.2.4).

Це свідчить про високу готовність учителів до впровадження інновацій та їхню переконаність у важливості таких змін.

2.2. Модель використання інноваційних технологій в освітній галузі (критерії оцінювання)

Модель (від лат. *modulus* – міра, зразок) – зразок, еталон, стандарт для масового виготовлення будь-якого виробу чи конструкції; будь-який образ, аналог; зображення, опис, схема будь-якого процесу або явища, що використовуються як зразок). Модель не відображає явище, що вивчається повністю, а лише представляє його в ідеальному, спрощеному вигляді/

На основі аналізу літератури, нами було запропоновано наступну Модель використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови у школі (рис.2.3)

Цільовий блок

Формування іншомовної та навчальної компетенцій учня основної школи на уроках англійської мови із застосуванням інноваційних технологій

Теоретико-методологічний блок

Принципи комунікативності, інтерактивності, міждисциплінарності та орієнтації на компетентності.

Технологічний блок**Інноваційні засоби навчання**

Інтерактивне технічне забезпечення (обладнання) інтерактивні дошки, комп'ютери, інтернет устаткування, тощо

ІКТ програми
Онлайн-платформи (Zoom, Google Classroom, Moodle),
Мобільні додатки для вивчення мов (Duolingo, Quizlet, Kahoot),
VR/AR технології для імітації іншомовного середовища

Методики: гейміфікація, технологія інтерактивних завдань, проектні методики

Організаційно-педагогічний блок**Методи і форми організації освітнього процесу**

змішане навчання

інтегровані уроки

групові та індивідуальні проекти

Перевернутий клас

Робота у командах з інтерактивними завданнями

Методичний блок**Методичне супроводження педагогів**

Навчання (курси, Ікт-курси, самоосвіта)

Участь у колективних тренінгах

Тьюторство

Розробка власних методичних матеріалів

Результативний блок**Критерії використання інноваційних технологій учителями**

Результат: Активне використання інноваційних технологій учителями у навчальному процесі, яке сприяє високим навчальним досягненням учнів у вивченні англійської мови

Мотиваційний критерій – рівень зацікавленості учнів у вивченні мови, участь у позакласних заходах, використання мовних додатків поза уроком.

Когнітивний критерій – якість засвоєння граматики, лексики та навичок мовлення.

Комунікативний критерій – здатність учнів ефективно спілкуватися англійською у реальних і навчальних ситуаціях.

Технологічний критерій – рівень використання цифрових інструментів учнями та вчителями у навчальному процесі.

Рис. 2.3 Модель використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови у школі

Опишемо докладніше структуру запропонованої моделі та наповнення кожного блоку.

Цільовий блок – у ньому відбито мету - формування іншомовної та навчальної компетенцій учня основної школи на уроках англійської мови .

Теоретико-методологічний блок. Методологічною основою досягнення мети, тобто базисом запропонованої моделі, є використання у навчанні сучасних підходів комунікативного, компетентнісного та діяльнісного, особистісно-орієнтованого. Цей блок включає концептуальні основи та сучасні підходи до викладання англійської мови. Він охоплює принципи комунікативності, інтерактивності, міждисциплінарності та орієнтації на компетентності. Обґрунтуванням є потреба адаптації української школи до європейських освітніх стандартів і формування навичок ХХІ століття.

Метою діяльнісного підходу є виховання дитини як суб'єкта життєдіяльності. Школа сьогодні стрімко змінюється, намагається потрапити у ногу з часом. Головною метою освіти стає не передача знань та соціального досвіду, а розвиток особистості учня, його здатності самостійно ставити навчальні цілі, проектувати шляхи їх реалізації, контролювати та оцінювати свої досягнення, інакше кажучи – формування навчальної компетенції.

Цей підхід у навчанні визначає формування компонентів структури навчальної діяльності. У цьому підході навчання учнів побудовано на встановленні учителем та його навчальною діяльністю з учнями таких відносин, коли учні самі знаходять знання і формують вміння для їх відкриття.

Значення діяльнісного підходу в навчанні полягає у напрямку всіх педагогічних заходів на організацію інтенсивної діяльності, що постійно ускладнюється. Дійсно, тільки через власну діяльність дитина засвоює науку і культуру мови, що вивчається, способи пізнання і перетворення світу, формує і вдосконалює особисті якості.

Технологічний блок. У блоці розміщено основні інноваційні платформи та засоби навчання.

Організаційно-педагогічний блок. Цей блок охоплює методи і форми організації освітнього процесу: змішане навчання, інтегровані уроки, групові та індивідуальні проєкти, фліп-клас (перевернутий урок), робота у командах. Обґрунтуванням є необхідність зробити процес навчання гнучким, динамічним та адаптованим до потреб різних категорій учнів.

У ньому відбито механізм формування навчальної компетенції, через опис організаційних форм навчальної діяльності у педагогів, у межах зазначених підходів.

- урочна діяльність на основі інноваційних технологій
- позаурочна робота

У моделі відбито діяльність педагога. Використання під час уроків сучасних технологій: Проектної, інтернет -технологій, інтерактивної - технології та інших.

- Методичний супровід педагогів у галузі використання сучасних педагогічних технологій. Тьюторство.
- Забезпечення контролю за результатами навчальної діяльності.
- Навчально-методичне забезпечення навчального процесу.
- Матеріальне оснащення предметних кабінетів.
- Інтернет- доступ і комп'ютеризація.

Серед інструментарію сучасних педагогічних засобів особливе місце посідають інноваційні технології навчання, створені задля формування пізнавальної самостійності учнів, розвиток активної життєвої позиції. До таких технологій можна віднести інтерактивне навчання, інтернет-технології, проектну діяльність, діалогові технології та ін.

Технології інноваційного навчання припускають відмінну від логіки традиційного навчання: немає від теорії до практики, як від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення через застосування. Досвід і знання учасників взаємодії у процесі є джерелом їх взаємонавчання та взаємозбагачення.

У процесі вирішення навчальної завдання учень більшою мірою стає суб'єктом навчальної діяльності, вступає у діалог з викладачем, бере активну участь у пізнавальному процесі, виконуючи творчі, пошукові, проблемні завдання.

При цьому умовою організації продуктивної діяльності стає максимальна зацікавленість та активність кожного учасника процесу пізнання. Але саме тут, на рівні педагогічного управління самостійною пізнавальною діяльністю учнів і виникає низка труднощів та питань: які механізми активізації особистості, як стимулювати кожного учасника навчальної діяльності, а не окремих учнів, які зазвичай беруть ініціативу на себе.

Сама логіка організації діяльності, що навчаються на уроці в умовах застосування інноваційних технологій навчання, далеко не завжди гарантує успіх, необхідний інструментарій, який би дозволив керувати глибинними процесами розвитку та саморозвитку особистості.

Зі значної кількості відомих педагогічних технологій у навчанні англійської мови у школі затребувані, передусім, технології діалогового, інтерактивного та інтернет-навчання, що забезпечують нерозривний зв'язок з теоріями діяльнісного та комунікативного навчання.

Будь-яка з технологій інноваційного навчання – набір процедур, системна сукупність особистісних, інструментальних та методичних засобів, що гарантують досягнення кінцевого запланованого результату. Істотними ознаками технології можна назвати: діагностичне цілепокладання та результативність (гарантоване досягнення цілей та ефективність процесу навчання); економічність (оптимізація навчальних процесів, досягнення результату в стислі проміжки часу); алгоритмічність, цілісність та керованість; проєктивність та координованість.

У рамках технологій інноваційного навчання потрібний широкий арсенал методів навчання. Найбільш значущими серед них можна назвати продуктивні методи та інструменти. Проектна діяльність розглядається як один із напрямків особистісно-орієнтованого навчання.

Доведено, що метод проектів - це освітня технологія, націлена на придбання учнями нових знань у тісному зв'язку з реальною життєвою практикою, формування у них специфічних умінь та навичок у вигляді системної організації проблемно-орієнтованого навчального пошуку. .

Важливе значення має думка, те, що цінність проектної технології полягає не так у результатах, як у самому процесі отримання цих результатів. Застосування методу проектів сприяє реалізації певних педагогічних завдань, які стоять перед викладачами:

- інтенсифікації освітнього процесу;
- підвищення його ефективності та якості результатів навчання;
- системної інтеграції предметних завдань;
- розвитку умінь експериментально-дослідницької діяльності;
- побудові відкритої системи освіти, яка забезпечує кожному учаснику власну траєкторію самоосвіти;
- формування інформаційної культури як учнів, так і викладачів.

Проектна діяльність – форма навчальної діяльності, структура якої збігається зі структурою навчального проекту.

Методичний супровід педагогів у галузі використання інноваційного інструментарію.

Якість професійної підготовки педагогів багато в чому визначається рівнем розвитку системи безперервної педагогічної освіти та провідними тенденціями її модернізації. Система професійної педагогічної освіти, що оновлюється, повинна бути спрямована на формування та вдосконалення необхідних компетенцій вчителя, що реалізує функції виховання, навчання та розвитку. Відповідно до соціального замовлення педагог повинен володіти сучасними освітніми технологіями і розуміти можливості їх використання, вміти приймати самостійні рішення, адаптуватися в соціальній та професійній сфері, вирішувати професійні труднощі, бути готовим до професійних навантажень, стресових ситуацій і вміти швидко з них виходити, володіти прагненням до само образів.

Аналіз теоретичних досліджень та українського педагогічного досвіду дозволяє зазначити, що зміст педагогічної освіти не встигає за швидкими змінами реальної шкільної дійсності, існує певний розрив між актуальними потребами загальноосвітньої школи та якістю підготовки вчителів. Система підготовки спеціаліста, що реалізується нині, в умовах вузу не відрізняється варіативністю, не достатньою мірою відповідає інтересам, потребам навчального контингенту, не розрахована на задоволення його можливих (потенційних) специфічних професійних можливостей у галузі застосування сучасних педагогічних технологій, новацій. Не повною мірою забезпечується адресність додаткових професійних програм підвищення кваліфікації педагогів.

У зв'язку з цим виникає потреба відновлення системи науково-методичного супроводу педагогічної діяльності у викладанні іноземної мови в галузі не лише її змісту, а й технологій її організації, що забезпечують її якість, доступність та відповідність реальним запитам педагогічної спільноти.

Методичний супровід є цілісною системою, що забезпечує умови для формування та вдосконалення компетентності всіх суб'єктів освіти в оптимальному вирішенні проблем, що виникають у процесі розробки та реалізації освітніх програм.

Активізація творчої діяльності керівників та педагогів включення їх до науково-методичної, інноваційної та дослідно-експериментальної роботи починається з виявлення проблеми та теми дослідження. Ця робота здійснюється у спеціальних формах: дискусія, тренінг, тимчасові творчі, експериментальна лабораторія, аналітична стаття, інтерактивні методи та ігри, інноваційні, організаційно-діяльні, ділові, рольові та інші ігри сприяють формуванню інтелектуальної культури та культури саморозвитку.

Методичний супровід професійного розвитку педагогів із використанням локальної мережі Інтернет розширює можливості для професійного спілкування та інформальної безперервної професійної освіти. Мережева взаємодія активізує професійний розвиток педагогів, сприяє

ефективному поширенню педагогічного досвіду, методичних знахідок вчителів, дозволяє обмінюватися інформацією та оперативно ліквідувати труднощі у педагогічній діяльності. Інформаційні технології дозволили (а) створювати мобільні віртуальні педагогічні спільноти, сформовані за інтересами на добровільних засадах, (б) вводити в методичний супровід практику проведення методичної роботи в мережі Інтернет: вебінари, інтернет-форуми, інтернет-відео канали, мережеві конференції з безпосереднім спілкуванням в режимах онлайн та онлайн.

Конкурси професійної майстерності підвищують соціальний статус та професіоналізм педагогічних працівників освіти, виявляють, поширюють досвід інноваційної педагогічної діяльності, стимулюють зростання професійної творчості, сприяють самоствердженню педагогів.

Методична робота має бути побудована на різноманітних, у тому числі й нових, нетрадиційних формах роботи з кадрами, які оптимально поєднувалися б між собою. «Супровід вчителя – це створення оптимальних інформаційних, інструктивно-методичних, соціально-психологічних, діагностичних, коригувальних умов його діяльності. Супровід реалізації нових технологій та інноваційної діяльності передбачає надання допомоги у розробці та проведенні моніторингу ефективності використання нових освітніх технологій, розробку методичних рекомендацій щодо їх впровадження у навчально-виховний процес, презентації досвіду роботи».

Відкрита освіта в антропологічному контексті представляється насамперед як простір усіх можливих ресурсів для власного освітнього руху будь-якої людини. Провідними відкритими освітніми технологіями є методи ситуативного аналізу, дослідження та проектування, портфоліо»[9] .

Важливо у цій ситуації навчити педагога використовувати максимально різні кошти на побудови індивідуальної освітньої програми.

Супровід вчителя тьютором має на увазі індивідуалізацію методичного супроводу, особливості якого визначаються рівнем професійної компетентності, характером його освітніх запитів та інтересів, досвідом

роботи. В результаті цієї діяльності вчитель отримує можливість працювати з персональним консультантом, який надає навчально-методичну допомогу на всіх етапах роботи. Основним принципом роботи тьютора в сучасній освіті є принцип «розширення» освітнього простору кожного, хто навчається до перетворення цього освітнього простору у відкритий.

Методична допомога може здійснюватися у різних формах, таких як:

- створення та реалізація програми індивідуального супроводу вчителя;
- допомога у реалізації індивідуального маршруту професійної підготовки педагога із заявленої проблеми тощо.

Методичний супровід інноваційних процесів у закладах освіти передбачає реалізацію кількох напрямків роботи:

- 1) діагностика кадрової складової інноваційного потенціалу закладу освіти;
- 2) планування та здійснення підготовки вчителів-предметників та класних керівників до здійснення інноваційної діяльності;
- 3) допомогу педагогам у генеруванні інноваційних ідей, оформленні та реалізації творчих проектів;
- 4) індивідуальне консультування педагогів – учасників інноваційних проектів,
- 5) забезпечення об'єктивних та суб'єктивних умов для актуалізації професійно-творчого потенціалу педагогів через створення умов для усвідомлення кожним з них себе суб'єктом особистісно-професійного розвитку;
- 6) побудова безперервного процесу методичного навчання педагогів з урахуванням характеру професійних труднощів;
- 7) мотивація педагогів до продукування та використання професійних ініціатив у реальній педагогічній практиці за допомогою створення ефективної системи морального та матеріального заохочення;
- 8) узагальнення перспективного педагогічного досвіду, обробка та акумулювання інноваційних ідей[12].

У реалізації методичного супроводу розвиваються такі компетентності педагогів:

- проєктувальній компетентності (можливість проєктувати свій подальший професійний розвиток у рамках наявних професійних труднощів);
- компетентності особистісного самовираження та саморозвитку;
- Компетентності самореалізації;
- компетентності розвитку індивідуальності у межах професії;
- компетентності професійно-особистісного зростання самоорганізації та само реабілітації.

Організація методичного супроводу та віртуального стажування педагогів дозволить вибудувати на науковій основі технологію вирішення наступних завдань:

- Формування мотивації педагога до безперервного вдосконалення своєї професійної майстерності;
- Розвиток вміння аналізувати педагогічний досвід своїх колег;
розвиток умінь аналізувати свій педагогічний досвід через призму аналізу «чужого» досвіду;
- Формування здатності бачити свої «сильні» і «слабкі» сторони у професійному плані, розпізнавати причини професійних труднощів, визначати внутрішній ресурс для вибудовування індивідуальної траєкторії свого професійного вдосконалення.

Як показав аналіз документів та матеріалів загальноосвітніх організацій, регіональних методичних служб, використовуються такі терміни, як «науково-методичне забезпечення», «методична підтримка», «науково-методичне супроводження». Більше того, і в нормативних документах, і в науково-педагогічній літературі ці, хоч і близькі за змістом, але водночас різні за змістом, терміни використовуються, як правило, як синоніми. Тим часом вивчення етимології терміну «супровід» та функцій супроводу переконує в тому, що це – самостійна сфера управлінської та педагогічної діяльності, що має специфічні відмінності і від методичного забезпечення, та від методичної

підтримки. Багатофункціональність супроводу зумовила різні визначення цього поняття. Його трактують як систему дій, як метод надання допомоги, як організаційну форму взаємодії, як безперервний цілеспрямований процес створення умов самореалізації суб'єктів освіти.

При цьому як сутнісні інваріантні ознаки супроводу виділяються допомога у прийнятті рішень та взаємодія. Розгляд супроводу через призму допомоги призводить до його розуміння як методу. У разі взаємодії супровід доцільно трактувати як організаційну форму[12].

Оскільки метод і форма є компонентами методичної моделі у структурі освітньої технології, поняття «супровід» можна визначати як технологію організації взаємодії суб'єктів супроводу та суб'єктів освітнього процесу, що забезпечує сприятливі умови для особистісного розвитку всіх та професійної майстерності педагогів у процесі використання інноваційного інструментарію у навчанні.

Методичний супровід спирається на наявний у суб'єктів освіти досвід (професійний, навчальний, життєвий) і включає: актуалізацію та діагностику істоти проблеми;

- інформаційний пошук можливого шляху її вирішення;
- необхідну допомогу на етапах конструювання плану дій, первинної його реалізації та подальшої корекції, аналізу досягнутих результатів та прогнозування подальшої роботи.

Навчально-методичне забезпечення може бути представлене трьома компонентами:

- 1) інформаційне забезпечення: навчально-методичні посібники, підручники, методичні рекомендації до курсу, словники, довідники, робочі зошити, кіно- та відео фрагменти;
- 2) алгоритми діяльності: задачники, інструкційні карти, демонстраційні та роздаткові матеріали, лабораторно-практичні завдання;
- 3) контрольно-вимірювальні матеріали: методики контролю, анкети, збірники контрольних завдань, тестові завдання тощо.

Змістом Методичного супроводу виступає освоєння суб'єктами освіти коштів та методів управління процесами навчання за допомогою актуалізації мотивів їх особистісного та професійного розвитку та формування колективного суб'єкта, здатного до проектування та реалізації стратегії та тактики вирішення виникаючих проблем з урахуванням загальних завдань загальної освіти та наступності її рівнів.

Під суб'єктами науково-методичного супроводу розуміються керівні та педагогічні працівники, різні служби школи, учні, батьки та соціальні партнери, які активно взаємодіють у процесі навчання в рамках досягнення спільної мети освітньої діяльності[45].

Форми та методи, що використовуються в науково-методичному супроводі, можуть бути класифіковані з різних підстав: – за ступенем традиційності: традиційні та інноваційні;

– щодо охоплення суб'єктів супроводу: фронтальні, групові, індивідуальні;

- За рівнем надання: внутрішньо шкільні, районні, міжшкільні, мережеві.

Результатами процесу методичного супроводу у використанні інноваційного інструментарію є очікувані результати, заради яких воно здійснюється. Зокрема, це може бути:

- якість підготовки учнів (якість освітніх послуг, що надаються);
- пакети навчально-методичних, науково-методичних та нормативно-організаційних документів та матеріалів;
- компетентність керівних та педагогічних працівників;
- інформаційні ресурси та ін[49].

Переходимо до характеристики заключного елемента концептуальної моделі.

Результативний блок. Критерії оцінювання ефективності.

Оцінювання здійснюється за такими напрямками:

- Мотиваційний критерій – рівень зацікавленості учнів у вивченні мови, участь у позакласних заходах, використання мовленнєвих додатків поза уроком.
- Когнітивний критерій – якість засвоєння граматики, лексики та навичок мовлення.
- Комунікативний критерій – здатність учнів ефективно спілкуватися англійською в реальних та навчальних ситуаціях.
- Технологічний критерій – рівень використання цифрових інструментів учнями та вчителями у навчальному процесі.

Обґрунтуванням виділення цього блоку є те, що саме через систему критеріїв можна реально оцінити результативність інноваційних підходів та визначити напрями для подальшого удосконалення.

Підіб'ємо підсумок. Запропонована нами модель має системність, у ній послідовно, по блоках відображена послідовність та, діяльність педагогів у системі навчального закладу, вказано дидактичний механізм використання інноваційного інструментарію.

У моделі передбачені принципи навчання та технології діяльності педагога, у процесі взаємодії з учнями та реалізації навчальної діяльності, щодо використання інноваційних технологій у реалізації освітнього процесу у навчанні англійської.

Передбачуваним результатом розробленої моделі є формування необхідних компонентів навчальної компетенції у учнів: з предмету знань, умінь, навичок та їх використання у стандартних та головне нестандартних умовах навчальної та поза навчальної діяльності.

Таким чином, розроблена теоретична модель (див. схему рис. 2.1) стала основою дослідження. Модель має системність, логічну обґрунтованість теоретико-методологічним обґрунтуванням. У моделі чітко визначено напрями та зміст діяльності педагога освітньої організації. Обґрунтовано методичне супроводження педагогів у використанні інноваційних технологій

що має практико-орієнтовану значущість для використання інноваційного інструментарію у навчанні

2.3. Експериментальні засади використання інноваційних технологій

Сьогодні інновації розглядаються як дієвий інструментарій педагогічної та управлінської практики, що забезпечує розвиток системи освіти загалом та підвищення загальної ефективності функціонування закладів освіти зокрема.

У зв'язку з цим важливим напрямом науково-методичної роботи (НМР) у школі стає підтримка педагогічних ініціатив та надання педагогам науково-методичної допомоги за для їх реалізації. Науково-методична допомога та науково-методичне супроводження інноваційних практик розглядаються нами як взаємопов'язані, взаємозумовлені та взаємодоповнюючі один одного, проте не тотожні процеси. Зокрема, методична допомога передбачає спільну роботу заступника директора з НМР з педагогами школи з розробки індивідуальних творчих проектів та програм, використання інноваційного інструментарію у реалізації завдань, що стоять перед освітою. Сутність науково-методичного супроводу полягає у пролонгованому сприянні ефективному здійсненню інноваційних процесів у закладі освіти. Методичний супровід багатоплановий та охоплює діагностичний, проектно-конструкторський, особистісно-діяльнісний, аналітико-корекційний аспекти.

Діагностичний аспект передбачає оцінку кадрової складової інноваційного потенціалу освіти. Це передбачає виявлення рівня забезпеченості закладу освіти висококваліфікованими кадрами, ступеня професійної креативності педагогів, спрямованості їхньої особистості, мотивів включення до інноваційної діяльності, а також оцінку ефективності використання інтелектуальних ресурсів у ході реалізації інноваційних педагогічних проектів.

Проектно-конструкторський аспект супроводу передбачає координацію заступником директора діяльності колективу школи з розробки інноваційного проекту, а також залучення до цієї роботи фахівців обласного інституту розвитку освіти, навчально-методичного кабінету, районних органів управління.

Особистісно-діяльнісний аспект стосується організації внутрішньо шкільного підвищення кваліфікації педагогів (методичні навчання, семінари, індивідуальні та групові консультації, робота творчих проблемних груп, дистанційні педагогічні форуми), що задіяні у здійсненні інноваційного проекту. Поряд із зазначеними напрямками особистісно-діяльнісний аспект супроводу пов'язаний із створенням в закладі освіти творчого інноваційного середовища та розробкою інформаційного, методичного та організаційно-управлінського забезпечення інноваційної діяльності.

Використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови потребує науково обґрунтованих експериментальних підходів. Експериментальні засади передбачають поступову апробацію розробленої моделі інноваційного навчання у шкільних умовах, що включає діагностичний, формувальний та підсумковий етапи.

На *діагностичному етапі* вивчається рівень готовності учнів та вчителів до використання інноваційних інструментів, визначаються початкові навички комунікації англійською мовою та рівень цифрової компетентності.

Формувальний етап передбачає інтеграцію новітніх засобів (онлайн-платформ, інтерактивних вправ, гейміфікації) безпосередньо у навчальний процес.

На *підсумковому етапі* проводиться оцінювання ефективності застосування моделі за визначеними критеріями: мотиваційним, когнітивним, комунікативним, технологічним та адаптивним.

Програма апробації запропонованої моделі передбачає кілька кроків:

1. Етап підготовки:

- Виявлення готовності до використання застосунків у учнів та вчителів;
- Апробація та підбір ІКТ-ресурсів, та розробка завдань і уроків, спираючись на програму, клас, завдання уроку.

2. Реалізаційний етап:

- упровадження інтерактивних методів у навчальні заняття (Quizlet, LearningApps, Kahoot, інтерактивні презентації у Genially чи Canva);
- застосування мобільних додатків для вивчення лексики (Duolingo, Wordwall);
- використання елементів гейміфікації (збирання балів, досягнення, рівні).

3. Оцінювальний етап:

- аналіз навчальних досягнень учнів після серії уроків;
- само оцінювання учнів через онлайн-форми (Google Forms);
- порівняння результатів з початковим рівнем.

Одним з популярних видів інноваційного навчання є мобільне навчання (M-learning), яке користується великим попитом серед молоді. Мобільне навчання поширюється завдяки розвитку технологій мобільного зв'язку, що базується на використанні Інтернет-мережі, і є дуже зручним для використання, особливо у ситуаціях воєнного стану, коли студенти мусять шукати притулок в інших частинах країни або за кордоном, а мобільний телефон та доступ до Інтернету стають єдиними засобами комунікації та навчання[6, с. 23].

Відеофайли є ефективним інструментом для розвитку фонетичних навичок, оскільки дозволяють учням багаторазово прослуховувати та порівнювати вимову. Вони також сприяють розвитку словникового запасу, оскільки нова лексика легко інтегрується у програму подкастів та допомагає учням середньої школи використовувати її у повсякденному спілкуванні.

Використання відеофайлів стимулює мотивацію до навчання, оскільки вони допомагають учням краще засвоювати матеріал, який був викладений на уроці. Можливість прослуховування у власному темпі і стільки разів, скільки потрібно, сприяє повному розумінню матеріалу. Застосування відеоматеріалів на уроках покращує усне сприйняття та активізує взаємодію між учнями. Крім того, відеоматеріали сприяють розвитку міжкультурної обізнаності та можуть бути легко адаптовані для використання зі студентами будь-якого рівня володіння англійською мовою [15].

Відеофайли є ефективним засобом мотивації учнів у вивченні іноземної мови. Вони надають учням більш автентичний і особистий досвід для засвоєння різноманітних навичок мови. Хоча характеристики відеоматеріалів можуть різнитися в залежності від їх мети і потреб користувачів (такі як довжина файлу, кількість епізодів у серії, тематика тощо), загальні параметри, такі як доступність аудіо/відео файлу, регулярність випуску та можливість завантаження на медіа плеєр, визначають їх ефективність.

Основаючись на вищезазначених принципах відбору відеофайлів для вивчення іноземної мови, перейдемо до декількох найкорисніших інтернет-ресурсів, де можна знайти автентичні матеріали для більш глибокого вивчення:

1. **Film English:** Цей веб-сайт спеціалізується на використанні короткометражних і повнометражних фільмів та відеороликів для викладання англійської мови. Тут можна знайти ресурси, розроблені для різних рівнів навчання, з навчальними планами та матеріалами для обговорення [29].

2. **ESL Video:** Цей сайт пропонує ресурси для викладання та вивчення англійської мови, включаючи онлайн-практику говоріння з розмовним штучним інтелектом, тести на аудіювання та відео з різними завданнями, а також можливість створювати власні відео-квізи [28].

Розглянемо проведення уроку із використанням інноваційного інструментарію. (Розробки уроків надано у додатку Б)

Починати потрібно із «Warming-up» активності - це різноманітні види діяльності, які допомагають учням відчувати себе комфортно в класному середовищі, почати мислити англійською мовою, повторити вже вивчений матеріал та зацікавитися на уроці. За словами американського лінгвіста Р. Олрайта, «warming-up» активності є найбільш вдалим способом розпочати урок, оскільки вони допомагають учням зосередитися та готують їх до активної участі протягом всього уроку. Крім того, вони дозволяють урізноманітнити типи уроків та уникнути монотонності в навчанні [1].

Мовленнєва розминка може бути корисною для досягнення різних цілей, зокрема для активізації мовленнєвої діяльності з метою збереження мовленнєвих образів у пам'яті, посилення ролі мовленнєвої ініціативи, формування та розвитку навичок усного мовлення учнів та допомоги їм у подоланні незручностей у спілкуванні.

Використання відеоматеріалів у сполученні з різноманітними інтерактивними вправами може зробити процес навчання цікавішим та захоплюючим. Вправи, що використовують відеофайли, є особливо ефективними, оскільки вони дозволяють учням активно практикувати лексику і граматику у контексті [33].

Тому ми хочемо представити приклади «warming-up» активностей, які можна використати як для представлення, так і для закріплення лексики чи граматичних конструкцій. Вони також створені з метою налаштування атмосфери для вільного спілкування, активізації мовлення та ініціативи учнів, розвитку навичок висловлювання думок та ведення діалогів у різних комунікативних ситуаціях [2].

Перша мовленнєва розминка, яку ми пропонуємо, - «Prediction». Вона спрямована не тільки на розвиток усного мовлення учнів, але й на розвиток творчої уяви та креативного мислення. Ця вправа спрямована на ознайомлення учнів із граматичними конструкціями та їх використанням у реальному контексті.

Використовуючи обраний фрагмент відео, або мультфільму пояснюємо, що учні мають звернути увагу на характерні риси та дії персонажів. Кожному учню даємо картку з ім'ям персонажа з відео, яке вони щойно переглянули. Учні повинні знайти серед своїх однокласників іншу відому особу, зазначену на картці, використовуючи фрази з наданого списку. Вони можуть ставити запитання на кшталт: «Excuse me, are you...?», «No, I'm not/Yes, I am», «Hello, I'm...», «Let me introduce myself», «Nice to meet you» і відповідати відповідно до своєї ролі. Коли учні знаходять партнерів на картках, наступним кроком є продовження діалогу згідно зі штучною комунікативною ситуацією, встановленою вчителем. Тема цього діалогу може стосуватися діяльності цих знаменитостей, їхніх творчих досягнень, вподобань тощо. Крім того, можна обирати знаменитостей, які пов'язані з темою уроку, наприклад, спортсменів для теми про спорт або художників для теми мистецтва [17].

Відповідно до цього поділу ми також розробили мовленнєві вправи, які включають в себе відеофайли для стимулювання учнів до спілкування. Вони допоможуть їм зануритися в атмосферу реальних ситуацій та зрозуміти мовленнєві конструкції в контексті.

«Dubbing» - вправу використовуємо для розвитку діалогічного мовлення. Під час цієї вправи вчитель показує відео без звуку, і учням потрібно створити діалог між персонажами, що на екрані.

Учням потрібно розвивати діалог, використовуючи лексику, пов'язану з тваринами, їхньою поведінкою та природним середовищем[30].

Вправа "No Picture" спонукає учнів використовувати лексичні та граматичні засоби для описування ситуацій та подій, які вони чують, що сприяє розвитку аудіативного розуміння, лексичного запасу та граматичних структур. Таке завдання спонукає учнів до активнішого навчання, оскільки вони не лише слухають пояснення вчителя, а й працюють самостійно, розвиваючи навички говоріння та спілкування [26].

Щодо розвитку навичок монологічного мовлення на уроках англійської мови, можна застосовувати гру «Counselor», у цьому відео учні переглядають

сюжет із висуванням скарг на проблему. Вчитель може обирати різноманітні теми, наприклад, їжа, спорт, робота, хобі чи здоров'я. Ця вправа сприяє розвитку лексичних та граматичних навичок, а також креативного мислення, шляхом аналізу ситуацій та пропозиції можливих рішень. Це завдання також створює невимушену та позитивну атмосферу на уроці [22].

Ще одне цікаве завдання на розвиток навичок говоріння має назву «Спиною до екрану». Ця вправа допомагає учням практикувати час Present Simple для опису послідовності подій. Для її проведення вчитель обирає фрагмент відомого фільму і ділить клас на групи. Одна людина з групи дивиться на екран, а інші стоять спиною до нього. Викладач вмикає відео без звуку, і учень, який бачить відео, має описувати те, що відбувається на екрані, своїй команді, щоб вони могли вгадати. Для різних команд можна обирати різні фільми, щоб кожна команда мала можливість обговорити відео і поміркувати у своєму темпі. Це допомагає учням розвивати навички монологічного мовлення та уваги до деталей шляхом описування подій та ситуацій на відео, що сприяє формуванню лексичного запасу та граматичних структур [30].

Отримані під час дослідження результати можуть бути використані в ході вивчення предмету «Методика викладання англійської мови», написання публікацій та дослідницьких робіт з даної теми. Ці завдання можуть бути використані студентами та вчителями для підготовки до проведення уроків англійської мови, написання конспектів уроків та в ході безпосередньої роботи на уроці. Детальна розробка уроку із застосуванням інноваційних інструментів, у тому числі із використанням відеофайлів представлена у додатку Б(Див додаток Б)

Наведемо приклад застосування інноваційних технологій у розгляді окремої теми

Тема: «My Family» (5 клас)

У межах теми «Моя сім'я» інноваційні технології застосовуються так:

— Інтерактивна презентація (Canva, Genially) для введення нової лексики (father, mother, brother, sister тощо) з ілюстраціями та аудіосупроводом.

— Гейміфікація через Kahoot – учні відповідають на запитання-вікторину (наприклад: *Who is your mother's son?* – *My brother*).

— Wordwall або Quizlet – створення інтерактивних карток для закріплення лексики (matching, flashcards, games).

— Рольова гра у віртуальному середовищі (VR / інтерактивний чат-бот) – учні описують членів сім'ї, використовуючи аватари.

— Проектна робота у Padlet або Google Slides – створення «Family Tree» (сімейного дерева), де учні додають фото та підписують членів родини англійською (Детальна розробка уроку із застосуванням інноваційного інструментарію представлена у додатку В).

Отже, запропоновано використання наступного Інноваційного інструментарію для теми «My Family»

1. Цифрові платформи: Google Classroom, Zoom, Padlet.
2. Інтерактивні додатки: Quizlet, Wordwall, Kahoot, LearningApps.
3. Візуальні та мультимедійні ресурси: Canva, Genially для створення інтерактивних презентацій.

Отже, використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови потребує науково обґрунтованих експериментальних підходів.

Експериментальні засади передбачали реалізацію та поступову апробацію розробленої моделі інноваційного навчання у шкільних умовах, що включала діагностичний, формувальний та підсумковий етапи.

На діагностичному етапі вивчався рівень готовності учнів та вчителів до використання інноваційних інструментів, визначалися початкові навички комунікації англійською мовою та рівень цифрової компетентності. Формувальний етап передбачав інтеграцію новітніх засобів (онлайн-платформ, інтерактивних вправ, гейміфікації) безпосередньо у навчальний процес та методичне супроводження вчителів у цьому процесі.

Для цього проводились консультації для вчителів, засідання методичних об'єднань, вчителі представляли свої наробки і відкриті уроки, із застосуванням інноваційного інструментарію які представлені у додатках дослідження.

На підсумковому етапі проводиться оцінювання ефективності застосування моделі, та розробка рекомендацій учителям із застосування інноваційного інструментарію на уроках англійської мови.

Одним із ефективних підходів, на нашу думку, є поєднання традиційної технологічної моделі навчання з інноваційною з обов'язковою інтеграцією цифрових засобів і інструментів навчання, що в перспективі покаже високі результати навчання.

2.4. Методичні рекомендації що до використання інноваційного інструментарію при викладанні англійської мови

Сучасний освітній процес вимагає від учителя англійської мови постійного оновлення методів і засобів навчання.

Використання інноваційних технологій є важливою складовою підвищення якості іншомовної освіти, оскільки забезпечує інтерактивність, гнучкість, розвиток комунікативних навичок та формування цифрової грамотності учнів

Основні принципи використання інноваційного інструментарію

1. Доступність і доцільність – добір інструментів має враховувати вікові особливості та рівень підготовки учнів.

Інтерактивність – активне залучення учнів у навчальний процес через інтерактивні завдання, ігри, тести.

Практична спрямованість – кожна технологія повинна сприяти розвитку мовленнєвих умінь: аудіювання, говоріння, читання та письма.

Мотиваційний ефект – інноваційні засоби мають стимулювати інтерес учнів до вивчення мови.

Гнучкість – поєднання традиційних та інноваційних методів у залежності від навчальних цілей.

Рекомендації щодо застосування інноваційних технологій.

1. Цифрові платформи (Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams). Використовуються для організації дистанційного та змішаного навчання. Дозволяють структурувати навчальний матеріал, відслідковувати прогрес, здійснювати зворотний зв'язок.

2. Інтерактивні додатки (Kahoot, Quizlet, Wordwall, LearningApps). Сприяють закріпленню лексики та граматики у формі гри.

Використовуються для проведення міні-вікторин, онлайн-тестів, кросвордів.

3. Мультимедійні засоби (Canva, Genially, Powtoon). Дозволяють створювати інтерактивні презентації, відеоуроки, інфографіки. Використовуються для ілюстрації нових тем, візуалізації граматичних правил.

4. Гейміфікаційні елементи. Запровадження системи балів, бейджів, рівнів для стимулювання активності учнів. Використання «навчальних квестів» та рольових ігор.

5. Мобільні застосунки (Duolingo, LingQ, BBC Learning English). Використовуються як додаткові засоби для самостійного вивчення лексики й розвитку навичок аудіювання.

6. Проєктні технології (Padlet, Google Slides, Trello). Дають можливість створювати колективні роботи: міні-проєкти, презентації, сімейні дерева, постери. Сприяють розвитку командної роботи та креативності.

Критерії ефективності використання інноваційного інструментарію.

Мотиваційний рівень – чи викликають технології інтерес у школярів.

Рівень засвоєння знань – чи сприяють інноваційні засоби кращому запам'ятовуванню.

Розвиток комунікативних компетентностей – чи допомагають учням спілкуватися англійською у різних ситуаціях.

Цифрова грамотність – формування навичок роботи з сучасними цифровими сервісами.

Адаптивність – можливість використання технологій у різних умовах (очне, дистанційне, змішане навчання).

Сучасна школа потребує нових підходів до викладання іноземних мов. Учні покоління Z та Alpha звикли до цифрових технологій, тому застосування інноваційного інструментарію стає не лише корисним, а й необхідним для формування стійкої мотивації до навчання та розвитку комунікативної компетентності, тому сучасному учителю англійської мови необхідно використовувати інноваційний інструментарій викладання. Для цього було розроблено ряд рекомендацій:

1. Ретельно готуйтеся до використання нових електронних застосунків у навчанні. Перед тим, як їх використовувати на уроці, ознайомтесь із всіма можливими функціями для навчання англійської.
2. Комбінуйте інноваційні технології із традиційними.
3. Не перевантажуйте уроки електронними інструментами навчання.
4. Використовуйте інтерактивні та ІКТ- технології на уроці- вони активізують діяльність учнів.
5. На уроці інноваційний інструментарій застосовуйте для розвитку усіх мовленнєвих навичок.
6. Організуйте групову роботу із застосунками для розвитку навичок говоріння.
7. Частіше використовуйте елементи гейміфікації для розвитку мотивації учнів.
8. Використовуйте проектну діяльність на цікаві для учнів теми, спираючись на застосунки: Google Slides, Trello, Miro.
9. Організуйте рольові ігри, використовуючи відео-чати Zoom, Teams
10. Використовуйте диференційне навчання, відповідно до рівня володіння мовою учнів та їх успіхів підбирайте відповідні завдання.

Застосування інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови підвищує ефективність навчального процесу, сприяє індивідуалізації та диференціації навчання, розвиває критичне мислення та креативність учнів. Учителю важливо поєднувати інноваційні методи з традиційними, орієнтуватися на потреби конкретного класу та забезпечувати практичне спрямування кожної технології.

2.5. Перспективи щодо використання інноваційного інструментарію у викладанні англійської мови у ЗСО

З розвитком технологій освіта також постійно змінюється.

Майбутнє інноваційних технологій в освіті обіцяє великі зміни, що сприятимуть розвитку освіти та суспільства в цілому.

Освітня діяльність потребує використання сучасного та інноваційного підходу. Відповідно для того, щоб застосування цих технологій було ефективним, важливо розуміти «корені» поняття «інноваційна технологія», специфіку його розвитку, а також види таких технологій.

Порівняємо традиційні технології та інноваційні технології за основними методичними категоріями мета навчання, методи (технології), кращі форми організації, взаємодія учасників освітнього процесу

(рис.2.3).

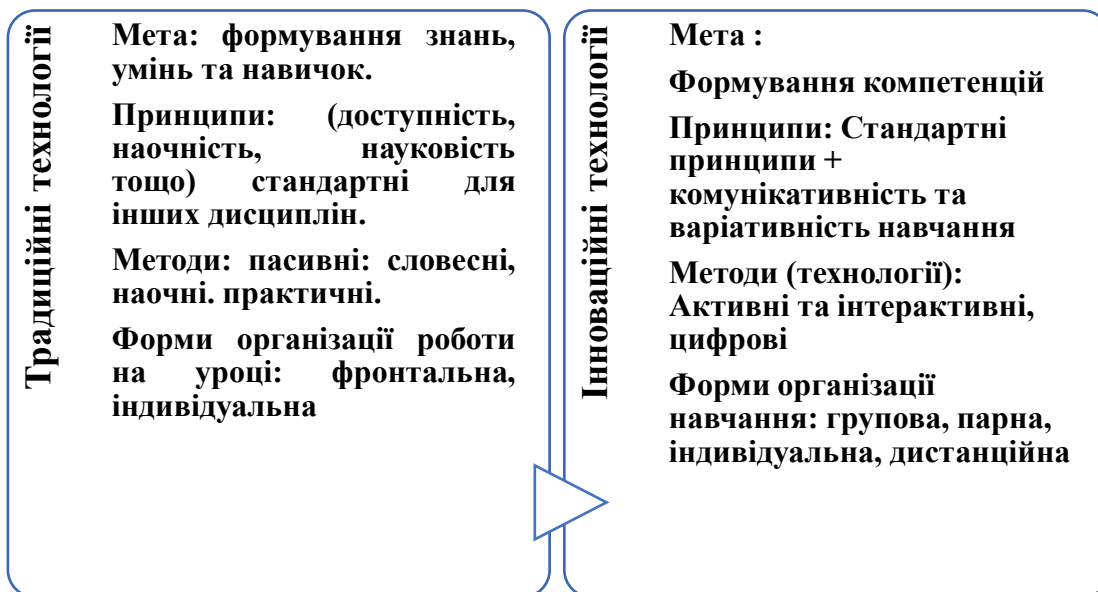

Рис. 2.3. Порівняння традиційних та інноваційних технологій навчання

Отже, бачимо суттєві відмінності у категоріальному та методичному складі, у структурі та реалізації традиційних та інноваційних технологій. Якщо традиційні технології спрямовані на знання, уміння та навички. То метою навчання у сучасному підході навчання є предметні компетенції, у тому числі є комунікативна компетентність, як основа навчання англійської мови.

Так, Л.О. Терещенко зазначає, що «орієнтованість сучасної освіти на ефективне міжособистісне спілкування та інформаційний обмін визначає спрямованість сучасних технологій навчання» [44].

Проте Т. Цепко пише: «поняття «традиція» та «інновація» діалектично взаємопов'язані. Традиція існує як основа для інновації, а інновація є основою зародження традиції» [45].

Це свідчить про те, що:

По-перше, різноманітність технологій дозволяє вчителю у школі реалізовувати цілі та завдання для ефективного навчання.

По-друге, на сьогодні найбільш актуальними є інноваційні технології – ті, які передбачають застосування комп'ютера та різних програм, платформ навчання, але й у них можливе використання деяких методів традиційних

технологій, наприклад наочно-ілюстративний, практичний, метод усного пояснення, але у дещо модифікованому та адаптованому вигляді виходячи з основної технології, до якої інтегруються дані.

По-третє, класифікація технологій – це непостійна величина, якщо на цю проблему з погляду відомих учених.

Багато методистів і педагогів змішують категорії і принципи з технологіями, що в теорії є негрубою помилкою, і на практиці не загрожує якості навчання.

Проте кожен педагог повинен вміти відрізнити технологію від принципу, методу та форми, щоб мати можливість організовувати процес навчання з найбільшою ефективністю.

Також варто наголосити на тому, що сучасні технології просунулися вперед, у тому числі в українських школах.

Використання нових технологій та інноваційного інструментарію викладання англійської у ЗСО позитивно впливає на якість навчання і допомагає організовувати процес навчання більш мобільно. Всупереч тенденції використання ІКТ, традиційні технології, до яких можна віднести пояснювально-ілюстративних в тій чи іншій мірі використовуються в інтегрованому вигляді в практиці навчання.

Тому важливо продовжувати дослідження та впровадження інноваційних технологій в освітню сферу для покращення якості навчання та підготовки майбутнього покоління до викликів сучасності.

Висновки за 2 розділом

У другому розділі дослідження:

4. Проведено діагностику використання інноваційних технологій на базі Ліцею №3 Калуської міської ради та проаналізовано її результати. У дослідженні прийняли участь 20 вчителів англійської мови зазначеного ліцею. Було проаналізовано досвід вчителів, та проведено анкетування. Отримані результати показали, що більшість учителів англійської мови у Ліцеї №3

Калуської міської ради активно використовують інноваційні освітні технології.

Виявлено високий рівень готовності педагогів до інновацій, однак існує потреба в подальшій підтримці, підвищенні кваліфікації та забезпеченні належної технічної бази. Тому було розроблено, обґрунтовано, та частково апробовано модель використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови у школі. розроблена теоретична модель стала основою дослідження.

5. Розроблено, та обґрунтовано модель використання інноваційних технологій в освітній галузі викладання англійської мови. Модель має системність, логічну обґрунтованість теоретико-методологічним обґрунтуванням. У моделі чітко визначено напрями та зміст діяльності педагога освітньої організації. Обґрунтовано методичне супроводження педагогів у використанні інноваційних технологій що має практико-орієнтовану значущість для використання інноваційного інструментарію у навчанні.

6. Описано експериментальні засади та перспективи використання інноваційних технологій на основі апробації моделі на базі Ліцею №3 Калуської міської ради та надати методичні рекомендації що до використання інноваційного інструментарію при викладанні англійської мови. Використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови потребує науково обґрунтованих експериментальних підходів. Експериментальні засади передбачали реалізацію та поступову апробацію розробленої моделі інноваційного навчання у шкільних умовах, що включала діагностичний, формувальний та підсумковий етапи. На діагностичному етапі вивчався рівень готовності учнів та вчителів до використання інноваційних інструментів, визначалися початкові навички комунікації англійською мовою та рівень цифрової компетентності. Формувальний етап передбачав інтеграцію новітніх засобів (онлайн-платформ, інтерактивних вправ, гейміфікації) безпосередньо у навчальний процес та методичне

супроводження вчителів у цьому процесі. Для цього проводились консультації для вчителів, засідання методичних об'єднань, вчителі представляли свої наробки і відкриті уроки, із застосуванням інноваційного інструментарію які представлені у додатках дослідження. На підсумковому етапі проводиться оцінювання ефективності застосування моделі, та розробка рекомендацій учителям із застосування інноваційного інструментарію на уроках англійської мови. Одним із ефективних підходів, на нашу думку, є поєднання традиційної технологічної моделі навчання з інноваційною з обов'язковою інтеграцією цифрових засобів і інструментів навчання, що в перспективі покаже високі результати навчання.

Було розроблено ряд рекомендацій для вчителів, що до використання інноваційного інструментарію у навчанні англійської.

1. Ретельно готуйтеся до використання нових електронних застосунків у навчанні. Перед тим, як їх використовувати на уроці, ознайомтесь із всіма можливими функціями для навчання англійської.
2. Комбінуйте інноваційні технології із традиційними.
3. Не перевантажуйте уроки електронними інструментами навчання.
4. Використовуйте інтерактивні та ІКТ- технології на уроці- вони активізують діяльність учнів.
5. На уроці інноваційний інструментарій застосовуйте для розвитку усіх мовленнєвих навичок.
6. Організуйте групову роботу із застосунками для розвитку навичок говоріння.
7. Частіше використовуйте елементи гейміфікації для розвитку мотивації учнів.
8. Використовуйте проектну діяльність на цікаві для учнів теми, спираючись на застосунки: Google Slides, Trello, Miro.
9. Організуйте рольові ігри, використовуючи відео-чати Zoom, Teams

10. Використовуйте диференційне навчання, відповідно до рівня володіння мовою учнів та їх успіхів підбирайте відповідні завдання. Важливо продовжувати дослідження та впровадження інноваційних технологій в освітню сферу для покращення якості навчання та підготовки майбутнього покоління до викликів сучасності.

ВИСНОВКИ

Дослідження присвячене актуальній темі «Інноваційний інструментарій викладання англійської мови».

У ході дослідження було поставлено, та вирішено ряд завдань.

1. Уточнено основні дефініції дослідження. Найбільш уживаними та важливими дефініціями є: «інновація», «інноваційні технології», «інноваційний інструментарій», інновація — це нововведення, що забезпечує якісні зміни у навчально-виховному процесі і є результатом творчої діяльності учителя, що спрямована на оновлення змісту, форм і методів навчання.

Інструментарій викладання, це система методів, прийомів, засобів і форм, які забезпечують організацію навчальної діяльності, тобто, технологія навчання. Вона забезпечує досягнення освітніх цілей шляхом цілеспрямованого управління діяльністю учнів та викладачів. Інноваційні технології це сукупність педагогічних методів, прийомів і засобів, які забезпечують реалізацію нових педагогічних ідей у навчальному процесі.

Інноваційний інструментарій у викладанні англійської мови, це сукупність сучасних цифрових засобів, платформ і методичних прийомів для ефективного викладання англійської мови.

Отже, уточнення ключових дефініцій проблеми дослідження показало, що сучасні українські науковці розглядають інноваційний інструментарій як комплексний засіб оновлення освітнього процесу, що поєднує методи, цифрові інноваційні технології, ресурси та організаційні форми навчання.

Визначення взаємопов'язані та відображають прагнення до інтеграції новітніх педагогічних і технологічних рішень у викладання англійської мови.

2. Розглянуто класифікації інноваційних освітніх технологій. Питання класифікації інноваційних освітніх технологій перебуває у фокусі сучасної педагогічної науки. Найбільш ефективною визнається багатовекторна класифікація, яка враховує зміст, форму організації, вид взаємодії та сферу застосування. До інноваційних технологій відносять використання

мультимедійних засобів , використання віртуальної реальності, використання онлайн-ресурсів, проектне та інтерактивне навчання.

Інноваційні технології у шкільному навчанні англійської мови охоплюють кілька напрямів. Це перш за все використання цифрових інструментів, ІКТ, гейміфікація, інтерактивні технології, проектна діяльність. Гейміфікація підвищує мотивацію учнів через елементи змагання та винагороди, через інтерактивні вправи, квести, змагання, використання мобільних ігор для засвоєння лексики чи граматики.

Мультимедійні технології сприяють кращому засвоєнню матеріалу завдяки багатоканальному поданню інформації. Проектно-дослідницькі технології орієнтовані на розвиток творчого мислення та комунікативної компетентності. Мобільне навчання забезпечує безперервний доступ до навчальних ресурсів, а змішане навчання дозволяє поєднати переваги очного та онлайн-форматів.

3 Окреслено сучасні тенденції у викладанні англійської мови.

Сьогодні неможливо ефективно навчати англійської мови без залучення цифрових платформ, мобільних застосунків, інтерактивних онлайн-сервісів. Такий підхід вимагає від учителя володіння інноваційними методами організації онлайн-уроків, використання віртуальних дошок, чат-ботів, відеоконференцій, тощо. Важливим трендом сучасності є застосування елементів гейміфікації.

Сучасні тенденції у викладанні англійської мови безпосередньо пов'язані з інноваційним педагогічним інструментарієм, що забезпечує якісне оновлення змісту, форм і методів навчання. Їхня реалізація вимагає від педагогів високого рівня професійної підготовки, здатності впроваджувати та адаптувати новітні технології до умов конкретного освітнього середовища.

У другому розділі дослідження:

4. Проведено діагностику використання інноваційних технологій на базі Ліцею №3 Калуської міської ради та проаналізовано її результати. У дослідженні прийняли участь 20 вчителів англійської мови зазначеного ліцею.

Було проаналізовано досвід вчителів, та проведено анкетування. Отримані результати показали, що більшість учителів англійської мови у Ліцеї №3 Калуської міської ради активно використовують інноваційні освітні технології.

Найпоширенішими стали онлайн-платформи (Kahoot, Quizlet), Google Classroom, мультимедійні ресурси та дистанційні інструменти.

Загалом, результати показують високий рівень готовності педагогів до інновацій, однак існує потреба в подальшій підтримці, підвищенні кваліфікації та забезпеченні належної технічної бази. Тому було розроблено, обґрунтовано, та частково апробовано модель використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови у школі. розроблена теоретична модель стала основою дослідження.

5. Розроблено, та обґрунтовано модель використання інноваційних технологій в освітній галузі викладання англійської мови. Модель має системність, логічну обґрунтованість теоретико-методологічним обґрунтуванням. У моделі чітко визначено напрями та зміст діяльності педагога освітньої організації. Обґрунтовано методичне супроводження педагогів у використанні інноваційних технологій що має практико-орієнтовану значущість для використання інноваційного інструментарію у навчанні.

6. Описано експериментальні засади та перспективи використання інноваційних технологій на основі апробації моделі на базі Ліцею №3 Калуської міської ради та надати методичні рекомендації що до використання інноваційного інструментарію при викладанні англійської мови. Використання інноваційних технологій у викладанні англійської мови потребує науково обґрунтованих експериментальних підходів. Експериментальні засади передбачали реалізацію та поступову апробацію розробленої моделі інноваційного навчання у шкільних умовах, що включала діагностичний, формувальний та підсумковий етапи. На діагностичному етапі вивчався рівень готовності учнів та вчителів до використання інноваційних

інструментів, визначалися початкові навички комунікації англійською мовою та рівень цифрової компетентності. Формувальний етап передбачав інтеграцію новітніх засобів (онлайн-платформ, інтерактивних вправ, гейміфікації) безпосередньо у навчальний процес та методичне супроводження вчителів у цьому процесі. Для цього проводились консультації для вчителів, засідання методичних об'єднань, вчителі представляли свої наробки і відкриті уроки, із застосуванням інноваційного інструментарію які представлені у додатках дослідження. На підсумковому етапі проводиться оцінювання ефективності застосування моделі, та розробка рекомендацій учителям із застосування інноваційного інструментарію на уроках англійської мови. Одним із ефективних підходів, на нашу думку, є поєднання традиційної технологічної моделі навчання з інноваційною з обов'язковою інтеграцією цифрових засобів і інструментів навчання, що в перспективі покаже високі результати навчання.

Було розроблено ряд рекомендацій для вчителів, що до використання інноваційного інструментарію у навчанні англійської.

1. Ретельно готуйтеся до використання нових електронних застосунків у навчанні. Перед тим, як їх використовувати на уроці, ознайомтесь із всіма можливими функціями для навчання англійської.
2. Комбінуйте інноваційні технології із традиційними.
3. Не перевантажуйте уроки електронними інструментами навчання.
4. Використовуйте інтерактивні та ІКТ- технології на уроці- вони активізують діяльність учнів.
5. На уроці інноваційний інструментарій застосовуйте для розвитку усіх мовленнєвих навичок.
6. Організуйте групову роботу із застосунками для розвитку навичок говоріння.
7. Частіше використовуйте елементи гейміфікації для розвитку мотивації учнів.

8. Використовуйте проектну діяльність на цікаві для учнів теми, спираючись на застосунки: Google Slides, Trello, Miro.
9. Організуйте рольові ігри, використовуючи відео-чати Zoom, Teams
10. Використовуйте диференційне навчання, відповідно до рівня володіння мовою учнів та їх успіхів підбирайте відповідні завдання.

Важливо продовжувати дослідження та впровадження інноваційних технологій в освітню сферу для покращення якості навчання та підготовки майбутнього покоління до викликів сучасності. Таким чином, мету досягнуто. Завдання вирішено.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альошина, О.М., Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ, Збірник наук. Праць .Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної освіти. Харків, 2012. С.242-247.
2. Андрусишина Н. І. Сучасні цифрові інструменти викладання іноземних мов. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. 180 с.
3. Біліченко, А.М., Використання інноваційних методів у практичній діяльності викладача іноземної мови, Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти, 2015. 2, С. 26-29. <http://journals.uran.ua/apppfo>.
4. Браславська О., Озерова Л. Цифровізація освіти: данина часу чи потреба сучасного суспільства. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2024. № 1(29). С. 74-82.
5. Віщук, А.А., Становлення та розвиток основних положень методики інтенсивного навчання іноземних мов: головні ідеї та принципи. Вісник ЛНУ ім.Т. Г. Шевченка, 2011. 10 (221), С.178-186.
6. Гончаренко С. У. Педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Либідь, 2011. — 176 с.
7. Гончаренко Т. Сучасні методи навчання англійської мови у школі : навч. посіб. Київ : Генеза, 2018. 152 с.
8. Гудзик Н.В. Формування міжкультурної комунікації у процесі навчання іноземної мови: теоретичні та методичні аспекти. – Київ: Педагогічна думка, 2021. – 224 с.
9. Даниленко Л.І. Менеджмент інновацій в освіті Київ: Шкільний світ, 2015. 120 с.

10. Даценко В. . Використання ІТ технологій у навчанні англійської мови в середній школі. Журнал крос-культурної освіти/Journal of Cross-Cultural Education, 2024, 4 С.65-72.
11. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
12. Дуброва, А.С., Впровадження інноваційних технологій як засіб формування іншомовної підготовки майбутніх фахівців, Журнал Науковий Огляд, 2 (45) 2018. С67-72
<https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/1464>
13. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 15.07.2025).
14. Іванова Н. New-знання в контексті методу кейсів. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Серія «Філософські науки». 2020. С. 161-167.
15. Кадемія М.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі: Навчальний посібник Вінниця, ТОВ «Планер», 2023. 220 с.
16. Концепція "Нова українська школа". <https://imzo.gov.ua/osvita/nush> (дата звернення 21.07.2025)
17. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934> (дата звернення: 30.10.2024).
18. Косовська О.Б. Використання інформативно-комунікативних технологій (інтерактивної дошки) на уроках німецької мови в школі. Сучасні підходи до навчання іноземної мови: шляхи інтеграції школи та ВНЗ: матеріали II Міжнар. конф. Харків: Харків. нац. ун-т імені В.Н. Каразіна, 2012. С. 60-61.

19. Кремень В.Г. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства. 2006. № 6. С. 4
20. Криворучко І. І., Ковтанюк М. С. Цифрові технології як інструмент для підвищення мотивації учнів до навчання. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 234-236.
21. Крюкова, Ю. Д. Інновація vs традиція чи діалектичний синтез протилежностей (на прикладі викладання іноземних мов студентам нелінгвістичних спеціальностей у ЗВО). Інноваційна педагогіка, 2024 С. 75-79.
22. Кунич, Л. Інноваційні технології англійської мови у світлі ідей корпусної лінгвістики. Імідж сучасного педагога, 2008, 9-10С. 93-95.
23. Кунченко, В., Інноваційні методи і форми викладання в умовах удосконалення вищої освіти, Гуманітарна освіта в профільних вищих навчальних закладах: проблеми і перспективи, Матеріали VI Всеукр.наук.-практичної конференції, Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. С.124-125.
24. Лаптева Л. І. Педагогічні інновації в освіті : навч. посіб. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. 208 с.
25. Липчанко-Ковачик О.В. Науковий вісник Ужгородського національного університету .Наукові основи використання інтерактивних технологій у школі. 2013. С. 94-97.
26. Мінтій І. С., Коваленко В. М. Проблеми впровадження інформаційно-цифрових технологій в галузі освіти і науки. *Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України*. Київ, 2022. С. 90-93.
27. Несвіт Г. І. Інноваційні засоби навчання англійської мови : монографія. Київ : Освіта України, 2020. 250 с.
28. Овчарук О. В. Етапи впровадження інструменту самооцінювання цифрової компетентності вчителя у контексті професійного розвитку. *Modern*

Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems. 2024. № 70. С. 57-65.

29. Озерний Д.Д. Багато методів навчання – комбінуйте їх. 2018. <https://nus.org.ua/2018/08/14/bagato-metodiv-navchannya-inozemnyh-mov-kombinujte-yih>

30. Освітні технології: навч.-метод. посіб. . ред. О. М. Пехота. Київ: А.С.К., 2004. 256 с.

31. Остафійчук, О. Д. Інноваційні методи і технології викладання англійської мови. Педагогічна освіта: теорія і практика, 2021, 30 С. 286-298.

32. Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В., Потапенко С. І. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник. Київ. Видавництво Академія, 2008. 327 с.

33. Панова Л.С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Київ : Академія, 2010. 328 с.

34. Панченко В. Інноваційні технології навчання англійської мови студентів університету. Актуальні питання іноземної філології, 2016, 4 С. 115-120.

35. Патлайчук О., Канарова О., Брюховецька І. Сучасні освітні практики ЗВО: особливості використання інноваційних технологій навчання. Вісник науки та освіти. 2023. № 8(14). С. 724-737.

36. Підопригора Ю.В. Методична розробка на тему Навчання лексики за комунікативною методикою <https://naurok.com.ua/metodichna-rozrobka-na-temu-navchannya-leksiki-za-komunikativnoyu-metodikoyu-429380.html>

37. Полещук Н. Бінарний урок: пошук шляхів інтеграції знань, формування цілісної картини світу. Рідна школа, 2016. № 8-9. С. 71-75

38. Полякова В. Я. Дидактичні засади організації самостійної навчальної діяльності учнів старшої школи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2015. 253 с.

39. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання .. Київ, 2016. 141 с.
40. Пометун О. І. Навчаємо мислити критично: посібник для вчителів / О. І. Пометун, І. М. Сущенко. Дніпропетровськ: Ліра, 2016. 144 с.
41. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : метод. посіб. Київ : А.С.К., 2014. 192 с.
42. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання Науково-методичний посібник За ред. О. І. Пометун. К.: Видавництво А. С. К. , 2004. 192 с.
43. Потюк І.Є. Методика формування іншомовної лексичної компетентності студентів в умовах стратегічного вивчення іноземної мови (комунікативний аспект). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія». 2016. Вип. 62. С. 280-283.
44. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti> (дата звернення: 30.08.2025).
45. Процько Є. Урок англійської мови як простір для креативного вчителя у закладі вищої педагогічної освіти. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2021. Вип. 2(24). С.123-132
46. Редько В. Г. Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика : моногр. К.: Пед. думка, 2017. 628 с.
47. Ріхтер, О.Є., 2013. Використання інноваційних технологій у викладанні іноземної мови в немовному ВНЗ. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки, 111, 257-259. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_111_63
48. Рожкова Н. Використання інформаційно- комп'ютерних технологій як інноваційного методу в навчанні іноземних мов .Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки. 2014. Вип. 132. С. 121-125

49. Рудницька Т. Г., 2008. Інноваційні методи навчання іноземних мов у вищій школі в контексті гуманістичної спрямованості навчального процесу, Вісник Вінницького політехнічного інституту, 4, 110-113.
<https://visnyk.vntu.edu.ua>
50. Савченко О. Я. Педагогіка : підручник. — Київ : Либідь, 2017. — 468 с.
51. Саєнко, Н.С., 2011. Інноваційні технології у навчанні іноземних мов професійного спрямування. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти, 18, 213-221.
52. Свириденко І. М., Кравець О. Є. Використання SMART-технологій на уроках іноземної мови при формуванні мовної компетентності учнів основної школи .Імідж сучасного педагога. 2023. С. 51-57.
53. Семенюк, А., Даценко, В. Використання ІТ технологій у навчанні англійської мови в середній школі. Journal of Cross-Cultural Education, 2024, 4 С. 7-14.
54. Сидоренко В., Геревенко А. Цифрові інструменти для інтерактивного онлайн-навчання та штучний інтелект в професійній діяльності педагога ЗП(ПТ)О: освітньо-професійна програма для короткострокових курсів підвищення кваліфікації / Вікторія Сидоренко, Андрій Геревенко. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 51 с.
55. Смик Ю. Використання ігрових методів на уроках англійської мови в початкових класах. Науково-методична робота. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
<https://sno.udpu.edu.ua/index.php/naukovo-metodychna-robota/103-osvitniy-protses-pochatkovoyi-shkoly-dosvid-problemy-perspektyvy-15-16-kvitnia-2021-roku/696-vikoristannya-igrovikh-metodiv-na-urokakh-anglijskoji-movi-v-pochatkovikh-klasakh>

56. Сучасні підходи до навчання іноземної мови: шляхи інтеграції школи та ВНЗ. Матеріали III Міжнародної конференції Харків, Харків – 2013, с. 40, с. 111, с. 112.

57. Тарнапольський О.Б., Кабанова М.Р. Методика навчання іношомовної лексики . Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Ун. – т ім. Альфреда Нобеля, 2019. С. 250-252.

58. Терещенко Л.О. Використання цифрових технологій у навчанні іноземних мов у середній школі. – Харків: Освіта України, 2020. – 198 с.

59. Цепко, Т. Застосування інтерактивних технологій у викладанні англійської мови. Молодь і ринок. 12 (2018)С.116-120.

60. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія / Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-рки екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка. Суми : Сумський державний університет, 2022. 150 с.

61. Черненко А.В. Цифрові технології у процесі навчання майбутніх учителів іноземних мов. Педагогіка та психологія : зб. наук. праць. Харків, 2019. Вип. 61. С. 193-200.

62. Шаповалова О.О. Використання ігрових форм роботи на уроках англійської мови з метою підвищення мотивації до навчання . *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Філологія»*. - 2018. - Вип. 3 (80). - С. 92-96.

63. Щербина Б. В. Інтерактивні форми роботи при навчанні писемного мовлення на уроках англійської мови в старших класах : кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти "магістр" / Б. В. Щербина ; МОН України ; ПВНЗ «МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука» ; Іст.-філолог. ф-т. ; Каф. романо-германські філології. - Рівне, 2024. - 93 с.

64. Яблоков С. В. Інноваційні технології як засіб підготовки вчителів іноземних мов. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Т. 7. С. 58-62.

65. Яблоков С. В., Адамова Г. О. Технологія проблемного навчання як ефективний спосіб навчання англійської мови. 2018 217с..
66. Яроменко О. В., Шкіринець В. М. Інновації у методичній підготовці майбутніх учителів-географів. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ : зб. наук. праць. Рівне : РВЦ МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2019. Вип. 1(21). С. 174-181.
67. Achmad B. Using visual media in teaching speaking. *OKARA Journal of Languages and Literature*. 2016. Vol. 1. 56 p.
68. Adobovska M. V. Relationship of information-communication and interactive technologies in the process of training future teachers. *Journal of Education, Health and Sport*. 2017. Vol. 7, no. 2. P. 833-839.
69. Caro, K., & Rosado, N. (2017). Lexis, lexical competence and lexical knowledge: a review [Electronic resource] / *Journal of Language Teaching and Research*, 8(2), P. 205-213. Access mode: <https://doi.org/10.17507/jltr.0802.01>. (28.07.2025).
70. English ESL Video lessons. URL: <https://en.islcollective.com/english-esl-video-lessons>
71. ESL Video. URL: <https://eslvideo.com/index.php>
72. Film English. URL: <https://film-english.com/>
73. How humour helps children learn. URL: <https://kidsday.com/en-us/blog/laugh-and-learn-humor-in-early-childhood-education>
74. IELTS Expert. How To Improve Your Grammar For IELTS (2023) URL: <https://takeielts.britishcouncil.org/blog/improve-grammar-for-ielts>
75. Kasten W. Literature circles for the teaching of literature-based reading. In M. Radencich & L. McKay (Eds.), *Flexible grouping for literacy in the elementary grades* (pp. 66–80).
76. Larsen-Freeman D., Anderson, M. *Techniques and Principles in Language Teaching*. 3rd ed. – Oxford University Press, 2011. – 272 p.
77. Lumturie B., Merita I. The Role of Video Materials in EFL Classrooms. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 232. 2016. P. 502–506.

78. Maftuna, S. S. The importance of interactive methods in teaching English in modern schools. Zenodo. <https://zenodo.org/records/6945628>
79. Nation I. S., Newton J. Teaching ESL/EFL Listening and Speaking. – Routledge, 2009. – 240 p.
80. Nunan D. Task-Based Language Teaching. – Cambridge University Press, 2004. – 285 p.
81. Richards J. C., Rodgers, T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. 3rd ed. – Cambridge University Press, 2014. – 419 p.
82. Rosalba V. The Role of Warming Up Activities in Adolescent Students' Involvement during the English Class. Bogotá, Colombia, 2008. 11 p.
83. Rus D. The impact of interactive methods in teaching English students as a second language. Theory and Practice in Language Studies, 10(12), 1491–1498. <https://tpls.academypublication.com/index.php/tpls/article/view/5008>
84. Sharov S., Gladkykh H., Sharova T. Blended learning: modern educational trend in Ukraine. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 1(105). С. 295-305.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Анкета для вчителів англійської мови, що дот застосування інноваційних технологій

Шановні вчителі! Просимо відповісти на наступні питання найбільш чесно та відверто. Обробку анкети буде проведено анонімно. Ці данні потрібні лише для проведення дослідження. На кожне питання можна відповісти лише так, або ні.

1. Чи використовуєте Ви інтерактивні платформи (Kahoot, Quizlet) на уроках англійської мови?
2. Чи застосовуєте Ви Google Classroom у своїй роботі?
3. Чи практикуєте використання гейміфікації (ігрових методів) на уроках?
4. Чи створюєте Ви власні мультимедійні матеріали (презентації, відео)?
5. Чи застосовуєте метод проєктного навчання під час викладання?
6. Чи використовуєте мобільні додатки для тренування словникового запасу?
7. Чи організовуєте дистанційні уроки з англійської за допомогою відеоплатформ?
8. Чи інтегруєте елементи змішаного навчання (онлайн + офлайн)?
9. Чи застосовуєте методику перевернутого класу (flipped classroom)?
10. Чи використовуєте відеоуроки з автентичними матеріалами (YouTube, BBC)?
11. Чи впроваджуєте елементи інерактивних технологій?
12. Чи проводите онлайн-тести та опитування для перевірки знань?
13. Чи відчуваєте труднощі з технічним забезпеченням (комп'ютери, інтернет)?
14. Чи виникають труднощі через недостатню підготовку вчителів до використання ІКТ?
15. Чи підтримує адміністрація школи впровадження інноваційних технологій?
16. Чи використовуєте інтерактивні дошки на уроках англійської?
17. Чи впроваджуєте цифрові квести чи веб-квести?
18. Чи виникають труднощі у використанні нових платформ через відсутність часу?
19. Чи вважаєте Ви, що учні мотивовані більше завдяки інноваційним технологіям?
20. Чи вважаєте Ви впровадження інновацій у викладання англійської необхідним?

ДОДАТОК Б

План уроку у 7 класі на тему «Погода»

Teacher	
---------	--

Form/Grade, level and number of learners	Grade 7, A2
Date	
Time	8.30 - 9.15

Lesson objectives/aims & learning outcomes

Language Skills	Listening ✓	Grammar ✓	Speaking ✓	Writing ✓
Language Resources	Phonetics	Lexis ✓	Reading	Spelling ✓
Main objective/aim	by the end of the lesson, students will be able to learn 9 new words; describe weather and discuss future events in English.			
Subsidiary objective/aim	Students will be able: • to expand their vocabulary by learning 9 words to describe weather; • Students will be able to expand their knowledge on the grammar topic Future Simple; • Students will be able to improve listening skills; • Students will be able to take part in discussions.			
Personal objective/aim	To facilitate an engaging and interactive learning experience that helps students understand and apply new vocabulary related to the topic “Weather”, new grammar rules related to Future Simple and to encourage students to discuss videos.			
Learning outcomes	By the end of the lesson, students will be able to: • Use 9 new words on the topic “Weather” appropriately; • Use new grammatical constructions of the future tense; • Listen and comprehend the videos about weather; • Engage in the discussion.			

Teaching aids:

1. Focus 1. SB (textbook) P. Reilly, M. Uminska. p. 99, p.118;
2. Warm-Up “Amazing Nature - Planet Earth”. URL: https://youtu.be/_BPkq8DvBTY?si=evAfSrKWd4XEOnlk ;
3. Interactive game (vocabulary practice). URL: <https://en.islcollective.com/english-esl-video-lessons/vocabulary-practice/general-vocabulary-practice/the-weather/482853> ;
4. Listening: “Weathering with you”. URL: <https://www.dailymotion.com/video/x8u8jxq>
5. Group work: "The Little Mermaid". URL: https://www.youtube.com/watch?v=VKp1aQRv_Yg

6. . "Moana". URL:
https://youtu.be/KGqBfyQFG_g?si=rpBBbPAzUYUXXKMS
7. Handouts: Handout 1 "Vocabulary "TYPES OF WEATHER".

LESSON AGENDA

Time for each lesson stage (from... till)	Timing (... min)	Lesson stage and Procedures	Interaction patterns	Assessment
8.30 – 8.35	5 min	1. INTRODUCTION: 1.1 Greeting and Learning Objectives 1.2 Warm-up (describing the weather in the picture and in the video)	T→SS SS→T	n/a
8.35 – 8.45	10 min	2. GUIDED PRACTICE: Vocabulary:		
8.45 - 9.00	15 min	3. CONSOLIDATION: 3.1 Pre-Listening exercise: SB ex. 2 p. 118 3.2. Listening 3.3 After-listening exercise: SB ex. 9 p. 99	S, S SS→T S→S	Oral
9.00 – 9.12	12 min	4. USAGE OF VOCABULARY IN SPEECH: 4.1 Group work;	S→SS SS→S	Oral
9.12 – 9.15	3 min	5. CLOSURE: 5.1 Summary; 5.2 Reflection; 5.3 Evaluating; 5.4 Setting Homework	T→SS S, S T→SS T→SS	Oral and written

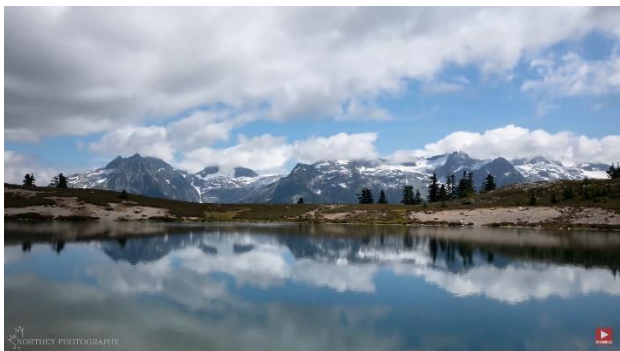
Anticipated problems	Solutions
----------------------	-----------

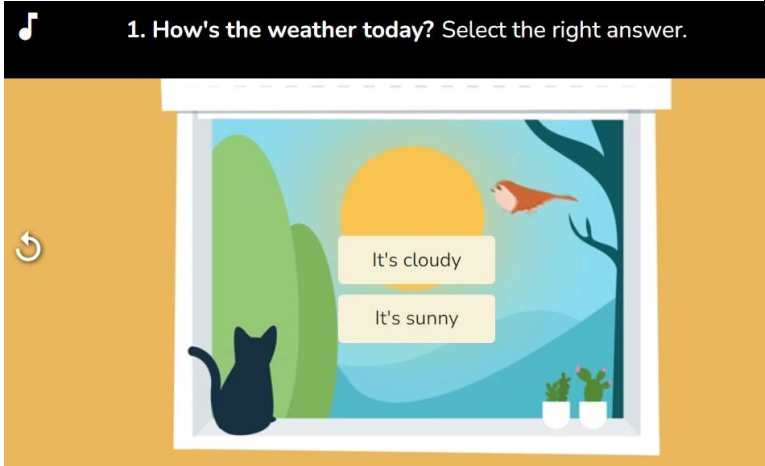
Difficulty understanding new vocabulary words.	Provide clear definitions and encourage students to use the words in sentences to reinforce understanding.
Students may have difficulty with the pronunciation of words.	Practice pronunciation as a class by reading words aloud together. Use online resources or language learning apps to help students improve their pronunciation skills outside of the classroom.

1 Were aims met?	Yes	Comment if necessary	No	Comment if necessary
2 Were all stages/steps done?				
3 How did the student perform on tasks?				
4 Do you need to reteach? If so, what parts? How will you reteach?				

LESSON SCRIPT

Time	Stage, aim, method (приём) time and timing	Teacher Talk Moves	Notes
8.30 – 8.35 (5 min.)	INTRODUCTION Setting objectives: Aim: to organize the class, to demonstrate students clear aims of the lesson Method: a discussion	T: Good morning, class! I hope you're all doing well today. I'm so happy to see you again. Please, have a look at the picture. What can you see? What is the weather like in this picture? How do you think what we are going to speak about today? Try to predict. During our previous lessons we spoke about nature and polar bears, so how are these topics connected? What are your ideas?	

	Warm-up Aim: to set students for work	T: So, today we are going to speak on the topic “What is the weather like outside?” By the end of the lesson you will be able to use new words and phrases on the topic “Weather”; comprehend videos about nature and types of weather; engage in discussions. T: Check out the video “Amazing Nature – PlanetEarth” https://youtu.be/_BPkq8DvBTY?si=evAfSrKWd4XEOnlk and be ready to discuss this video. Tell me please what seasons did you see in the video? What types of weather are in the video? What kind of landscapes did you see in the video? What was your favourite part of the video? T: Fantastic job, everyone!	
8.35-8.45 (10 min.)	GUIDED PRACTICE: Vocabulary: Aim: to provide controlled practice of new vocabulary Methods: 2.1 Presenting new vocabulary; 2.2 Practicing new words;	T: Alright, class, now it's time to enrich our vocabulary with some new words and phrases related to our topic. Let's watch a video https://en.islcollective.com/english-esl-video-lessons/vocabulary-practice/general-vocabulary-practice/the-weather/482853 about different types of weather, there will be questions during the video, be ready.	

		 T: Now we're going to work with a worksheet (<i>handout 1</i>). On the worksheet you can see a table consisting of 5 columns. And for our next task you need these worksheets. Open your books on page 99 and find task 6. Here you have to complete the sentences from the weather forecast with the words in the box. Are you ready? Then let's start and then we will check your answers. 6 CD-3.44 MP3-141 Complete the sentences from the forecast with the words in the box. Then listen and cloudy foggy rainy sunny windy 1 It will be <u>cloudy</u> with showers most of the day. 2 We can expect a _____ day with some cloud 3 The morning will be _____, but the fog should s 4 And that strong west wind will bring _____ weath - the Atlantic. 5 Saturday will be a _____ day.	
8.45-9.00 (15 min)	CONSOLIDATION: Aim: to develop grammar, vocabulary, listening and speaking skills 3.1 Pre-Listening task:	T: Today we will also talk about the future. Turn to page 118. You can see that we use will/won't to make predictions based on our opinions, feelings or experiences. Let's do task 2 where you have to complete the sentences with "will" and the verbs in the box.	

SB ex.2 p.118
3.2. Listening
3.3 After-
listening task
SB ex.9 p.99

2 Complete the sentences with *will* and the verbs in the box.

can die disappear get not be

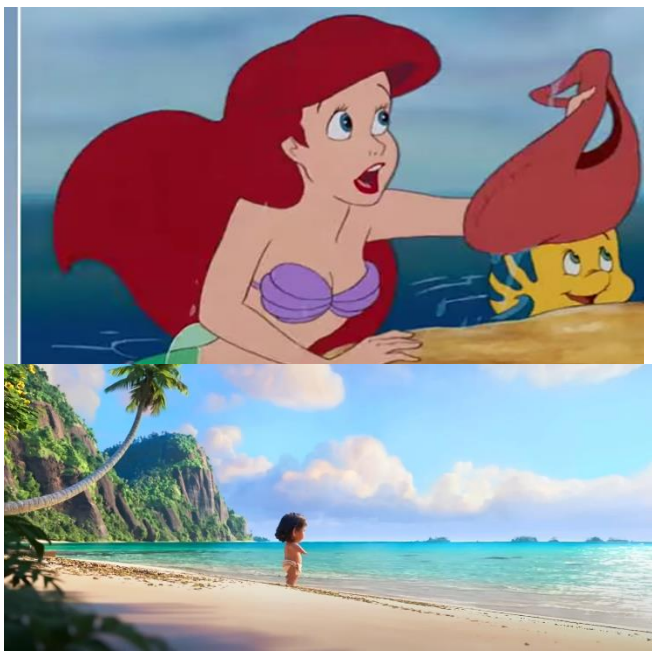
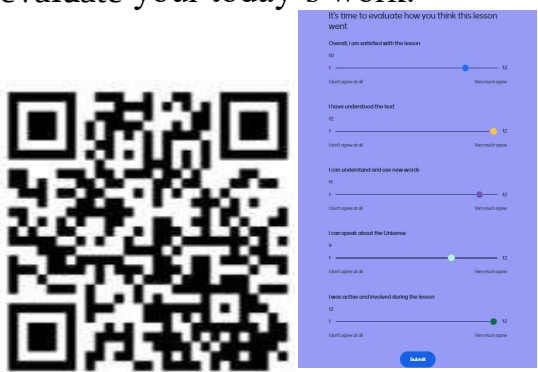
- 1 Scientists predict that the climate _____ warmer in the future.
- 2 Some islands _____ under the sea.
- 3 Some people fear that there _____ enough clean water for everyone.
- 4 I believe that we _____ solve the world energy problem.
- 5 Some animals _____ out before the end of the century.

T: Great! Do you like watching anime? Now we are going to play a “Prediction” game. Let's watch an excerpt from the anime “Weathering with you”. <https://www.dailymotion.com/video/x8u8jxq> I will stop at some moment and you will have to guess what will happen next. What is the weather like in the video? What do you think this girl will do? What will the weather be like next? What are they talking about? What will they talk about next?

T: And now turn to page 99 and in pairs, ask and answer these questions.

		9 In pairs, ask and answer the questions. 1 What's the weather like today? (It is ...) 2 What was the weather like yesterday? (It was ...) 3 What's the weather forecast for the coming week? 4 What sort of weather do you like? (I like ...) T: Good job!	
9.00-9.12 (12 min)	SPEECH Aim: to expand student' language skills and enhance their communication abilities Methods: a discussion 4.1 Group work	T: Please tell me what is your favourite movie? Okay, we are going to play a game called "Back to the Screen". I'm going to divide you into two groups and please, choose a leader for your group. Your leaders are going to watch 2 different cartoons with subtitles for each group. (The first animated movie - "The Little Mermaid", the scene with the storm. https://www.youtube.com/watch?v=VKp1aQRv_Yg) The second animated movie "Moana", a scene with sunny weather and the ocean. https://youtu.be/KGqBfyQFG_g?si=rpBBbPAzUYUXXKMS) After that, dear leaders, you have to describe the weather, the character and what is happening in the video. The team that can guess what kind of cartoon it is the fastest wins. You can ask your leaders additional questions. Now, dear group members, please stand up and turn your back to the screen. Is everyone ready? Let's get started.	

			
9.12-9.15 (3 min.)	CLOSURE: 5.1 Summary Aim: to give a brief summary by students Methods: a discussion 5.2 Reflection; Aim: to develop the skills of reflection and self-evaluation Methods: an interactive chart 5.3 Evaluating; 5.4 Setting Homework	T: Amazing! T: Now I want you to summarize what you have learned from today's lesson. What types of weather do you know? What are you going to learn better about this topic? What should you revise by yourself? T: We have completed all the tasks and it's time for self-assessment. Use the QR code or follow the link https://www.menti.com/algvt2z9oncz and evaluate your today's work. T: Students, all of you've worked well today. So your grades are the following ones: Student 1, you get ..., because ... Student 2, your grades for today's lesson is ..., because ... Students, it's time to finish today's lesson. For today at home you watch the cartoon Spirit:	

		Stallion of the Cimarron and write an essay (150-200 words) on the topic - "The influence of natural phenomena on the life and adventures of a wild horse."	
		T: The lesson is over! Goodbye! Have a nice day.	

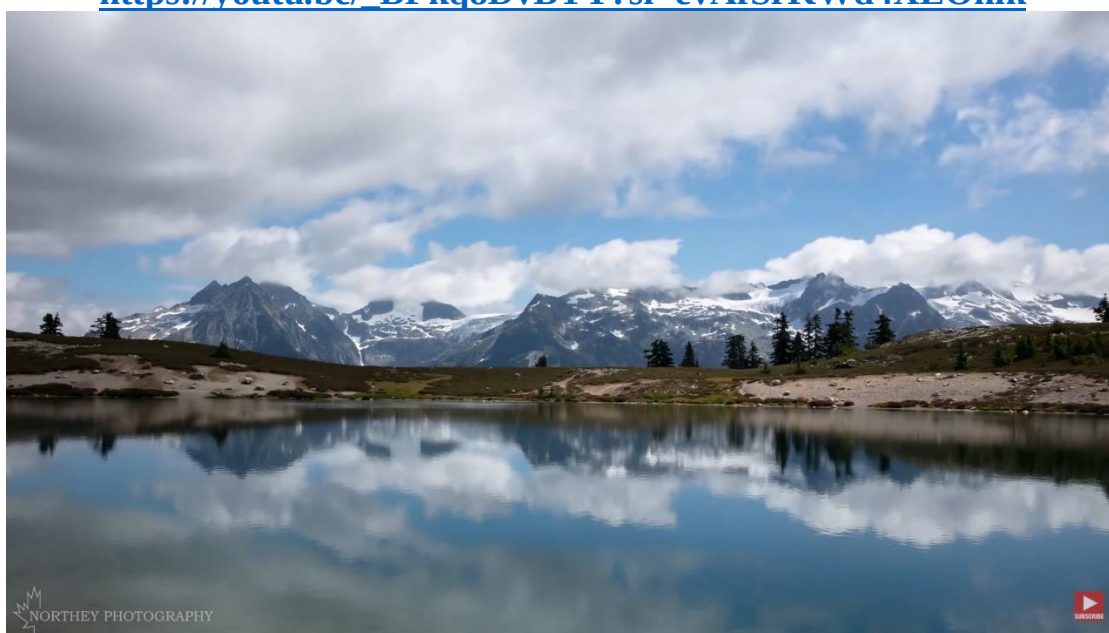
APPENDICES

Handout 1 VOCABULARY "TYPES OF WEATHER"

No	Word, part of speech	Transcription	Word meaning	Translation	Example
Word bank					
1	sunny , adj	['sʌni]	having bright sunlight	сонячно	<i>It's a sunny day today.</i>
2	cloudy , adj	['klaʊdi]	covered with clouds	хмарно	<i>The sky is cloudy.</i>
3	rainy , adj	['reɪni]	having rain	дощовий	<i>It's rainy outside.</i>
4	stormy , adj	['stɔ:rmɪ]	characterized by storms	штормовий	<i>It's a stormy night with heavy rain and strong winds.</i>
5	snowy , adj	['snəʊi]	covered with snow	сніжно	<i>We had a snowy winter this year.</i>
6	windy , adj	['wɪndi]	characterized by strong winds	вітряно	<i>It's windy today.</i>
7	foggy , adj	['fɒgi]	filled or covered with fog	туманно	<i>It's too foggy to see the road clearly.</i>
9	thunder , n	['θʌndər]	a loud rumbling or crashing noise heard after a lightning flash due to the expansion of rapidly heated air	грім	<i>The thunder scared the children.</i>

10	lightning , n	['laɪtnɪŋ]	a sudden electrostatic discharge during an electrical storm, manifesting itself as a flash of light	блискавка	<i>The lightning lit up the sky.</i>
----	----------------------	------------	---	-----------	--------------------------------------

https://youtu.be/_BPkq8DvBTY?si=evAfSrKWd4XEOnlk

<https://en.islcollective.com/english-esl-video-lessons/vocabulary-practice/general-vocabulary-practice/the-weather/482853>

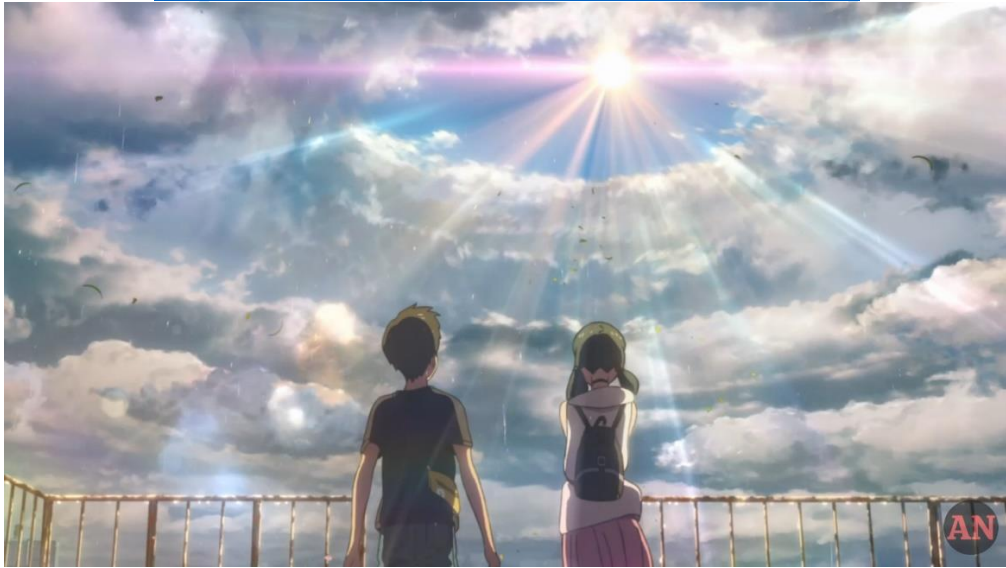
🎵

1. How's the weather today? Select the right answer.

It's cloudy

It's sunny

The anime “Weathering with you”
<https://www.dailymotion.com/video/x8u8jxq>

The animated movie - "The Little Mermaid"
https://www.youtube.com/watch?v=VKp1aQRv_Yg

The animated movie "Moana" .**Moana - Moana Meets the Ocean**
https://youtu.be/KGqBfyQFG_g?si=rpBBbPAzUYUXXKMS

Reflection

<https://www.menti.com/algvt2z9oncz>

It's time to evaluate how you think this lesson went

Overall, I am satisfied with the lesson

10

1 ————— 12

I don't agree at all Very much agree

I have understood the text

12

1 ————— 12

I don't agree at all Very much agree

I can understand and use new words

11

1 ————— 12

I don't agree at all Very much agree

I can speak about the Universe

9

1 ————— 12

I don't agree at all Very much agree

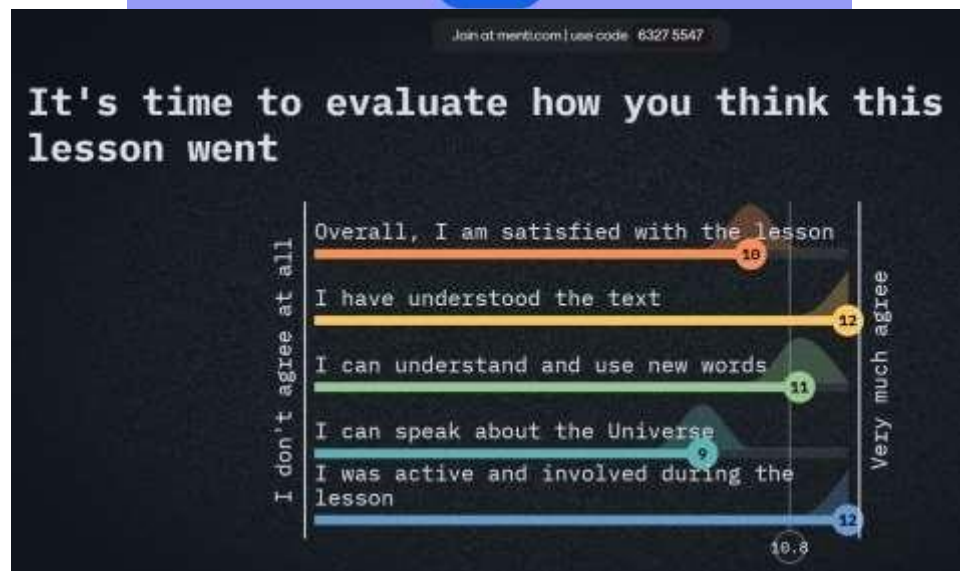
I was active and involved during the lesson

12

1 ————— 12

I don't agree at all Very much agree

Submit

ДОДАТОК В

Розробка уроку на тему «Моя родина» 5 клас

Тема уроку: Моя родина 5 клас

Урок № __10__ із __13__ по даній темі. Підручник автора Карпюк О. Д.,
 __26__ № уроку за підручником _«Англійська мова (5-й рік навчання)»

2. Мета уроку:

Практична: 1. Перевірити уміння учнів розповідати про свою сім'ю (обсяг 5-6 фраз).

2. Закріпити знання у правилах спілкування, включаючи різні елементи мовленнєвої діяльності в інтерактивних технологіях;

3. Узагальнити вивчену лексику з теми «Моя сім'я»;

Освітня:

1. Вчити учнів осмислювати одержану на уроці інформацію та висловлювати своє ставлення до неї (при розповіді про сім'ю).

2. Розширювати філологічний світогляд учнів

Розвиваюча 1 Розвивати фонематичний слух, пам'ять, мислення, увагу, мовну здогадку, діалогічне та монологічне мовлення.

Виховна: 1. Виховувати почуття поваги до своєї родини (в процесі постановки питання «Чи любиш ти своїх батьків?») та інше.

2. Розвивати мовленнєву реакцію (в процесі обміну репліками). Необхідно вказати, на якому етапі, матеріалі, при виконанні якого прийому буде реалізовано ту чи іншу мету.

3. Методичне обладнання уроку (вид обладнання, його конкретне призначення)

1. Малюнки: для розвитку мовлення з теми.

2. Фотокартки сім'ї – для розвитку мовлення з теми.

3. Картки зі словосполученнями – для розвитку діалогічного мовлення.

4. Підручник, дошка, зошит, таблиця, презентація, аудіододатки, фото, родинне дерево, малюнки, таблиці, ноутбук, роздатковий матеріал, наочність до

уроку.

Інтернет-ресурси: Пісенька. Family Members Song for Kids! - ESL English Learning Song <https://www.youtube.com/watch?v=NVEzzzia8Yo>

Відео. Родинне дерево. Kids vocabulary - Family - family members & tree - Learn English educational video for kids <https://www.youtube.com/watch?v=FHaObkHEkHQ>

Презентація до уроку.

4. Схематичний план уроку

1. Початок уроку	3 хв
2. Фонетична зарядка	5 хв
3. Розвиток умінь мовлення за темою Моя сім'я на матеріалі захисту проєктів, виконаних вдома	12 хв
4. Фізпауза	2 хв
5. Робота по активізації МФ в формі питань	4 хв
6. Розвиток мовлення за темою "Моя сім'я "	9 хв
7. Подача домашнього завдання	5 хв
8. Підведення підсумків роботи	5 хв

5. Хід уроку

1. Початок уроку	Зміст мовлення вчителя іноземної мови
1) Організація класу. 2) Повідомлення теми та мети уроку.	I T. Hello, children! How are you today? I'm glad to see you. You listen to the song and say that it is a topic of the lesson. (Friends Are Family - Oh, Hush, slide 3)

2. Фонетична зарядка	
Мета: удосконалення навичок мовлення і письма на тему Сім'я Прийом: аудіювання, письмо. слухати пісню і виділяти слова за темою	
2. Введення в іншомовну атмосферу.	1. Phonetic charge "Magic words". Students listen to a song, and count the number of words in her family that are reflected in the presentation.

T. Listen carefully to the song and count how many times the words that are written on the screen sounded? Write in the workbook. (daughter, cousins, son, love, family, father, mom, grandfather, grandmother, aunts, uncles)
(« A family is a family » - Skip West– video, slide 4)

3. Розвиток умінь мовлення за темою Моя сім'я на матеріалі захисту проектів, виконаних вдома

Мета: Розвиток умінь мовлення за темою Моя сім'я

Прийом 1-й: представлення групами проектів

а) Установка.

б) Повідомлення учнів про виконання групових проектів розповіді «Моя сім'я».

в) Робота в командах

1. Presentation and storytelling of teams.

2. Презентація і виступ команд
T. Before the lesson, the children were divided into 4 teams:

«Artists»;

“Journalists”;

«Photographers»;

«Researchers»;

Now each team has to say, and show that she has prepared for the lesson.

A: — Our team painted family and organized an exhibition of drawings “My family”;

J:- Our team interviewed the family.

P:- Our team organized a photo exhibition.

R: — Our team will create a family tree.

3. Project protection.

4. Представлення проектів

T. Children, I know that you have prepared stories about your families. Let's make your family trees and tell them about them. Children, I know that you have prepared stories

	about your families. Lets make your family trees and tell them about them. You must also use the adjectives that are typed in your tables at the beginning of the lesson. (Children receive generic trees and materials that have been prepared by different teams. And they start to create a family tree by teams.). (slide 6)
Прийом 2-й: відповіді учнів на запитання «Моя сім'я».	
а) Установка. б) Запитання.	Questions from the teacher to the groups and sample answers from the children. Who is shown in your photographs? Children's answers: These are my parents. Father and mother. And also my brother Seryozha. teacher: What are your parents' names? Anna Sergeevna and Stanislav Petrovich. What do they do? Mom is a teacher, and dad is an engineer. Who else is in your family? Grandparents, but they don't live with us. We go to visit them. Was it difficult to work on the project? No, we were interested.
Прийом 3-й: говоріння завершення речень, як опора для побудови своєї розповіді про сім'ю	
а) Пояснення. б) Пред'явлення речень.	Now let's work in your teams. You are given sentences on the cards, you need to complete them to make a story about a family. Read each sentence carefully and complete it in consultation with the group. Tell us about your family using the text you received. 1.I have.....

	2. My family..... 3. My family works..... 4. I also have..... 5. We live in a family..... 6. My mother works..... 7. My dad works.....
Прийом 4-й: гра на опрацювання ЛО	
а) Установка. б) Називання професій членів сім'ї.	I suggest you take turns continuing the sentence following the example on the board. For example, My grandmother works as a teacher. My father works..... My mom works..... I want to work.....

4.Фізпауза

Мета: дати учням можливість відпочити

Прийом: виконання пісні, яка супроводжується рухами.

а) Установка. б) Проведення самої гри. в) Підсумок.	Now let's rest. Let's stand near the desks. Watch the video, repeat the song and movements. Пісенька рухавка Пташка. https://www.youtube.com/watch?v=UjC4q9TcS6E3міст
---	--

5. Робота щодо активізації МФ в формі питань

Мета: підготовка до розвитку діалогічного мовлення на основі структури «Чим займаються твої батьки, рідні?»

Прийом: відповіді учнів на запитання вчителя (з опорою на картки).

а) Установка. Постановка запитань вчителем з опорою на картки (де зображені люди різних професій). Гра вірю не вірю з опорою на зображення підручника..	Now let's play the game, believe me or not. Listen and tell me whether you believe it or not The postman brings letters Policeman preparing cakes The teacher flies into space Doctor catches robbers The artist acts in films Banker counts money A teacher teaches children..
б) Виконання вправи 4, 5 с.33 підручника у парах	
в) Робота учнів в парах виконання вправ	

	Okay, let's work in pairs, find exercise 4,5 on p. 33 in the textbook. Read the task, complete it in pairs in writing, consulting with each other. Practice answering questions verbally.
--	---

6. Розвиток мовлення за темою «Моя сім'я»

Мета: формування уміння розповісти про сім'ю в обсязі 6 речень.

Прийом: конкурс на кращу розповідь (з опорою на проектні роботи та питання).

а) Установка. б) Розповіді учнів. в) Підведення підсумків.	Let's work in groups. Use your project results and list of questions on the cards. Write your own story about a friend's family 1. What is your friend's name? 2. Does he/she have a large or small family? 3. Who is in it? 4. What is his/her father's job? 5. What does his (her) mother do? 6. Does he have grandparents in his family? 7. How old is his brother (sister)?
---	---

8. Подача домашнього завдання

а) Установка. б) Запис в щоденники. в) Виконання-взірець.	Homework. Write a story about your friend's family. P33, ex3.
--	---

